

له کۆمه لگادا دواى ئه وهى به دهستی خه لکه خراپه کان تیکدراره ههروه کو پیغه مبهری خوا صلی الله علیه وعلی آله وسلم دهفه رمویت : ﴿ إِنَّ الْإِسْلَامَ بَدَأَ غَرِيبًا ، وَسَيَعُودُ غَرِيبًا كَمَا بَدَأَ ، فَطُوبَى لِلْغُرَبَاءِ ، قِيلَ : وَمَنِ الْغُرَبَاءُ ، يَا رَسُولَ اللَّهِ ؟ قَالَ : الَّذِينَ يُصَلِحُونَ إِذَا فَسَدَ النَّاسُ ﴾^۴.

واته ﴿ ئیسلام به نامۆی دهستی پیکرد ، وه به هه مان شیوهی جاری به که می به نامۆی ده گه رپته وه ، خۆشبهختی بو ئه وه که سانهی که نامۆن ووترا ئه وه که سانهی نامۆن کین ئه ی پیغه مبهری خوا صلی الله علیه وعلی آله وسلم ؟ پیغه مبهری خوا صلی الله علیه وعلی آله وسلم فه رموی ئه وانن له کاتی خراپ بوونی خه لکیدا هه ولی چا ککردیان ده ده ن ﴿ ، خۆشه ویستان تو به چاوی خۆت ده بیینی ته نها ئه هلی سوننه ن موسلمانان هۆشیارده که نه وه له شه ریک بو خوا دانان و هاوار کردنه جگه له خواو سه ربهرین بو جگه له خواو جوړه کانی تری په رستش که بو جگه له خوا نه نجام ده دریت ، وه ته نها ئه وانن دژایه تی بیدعه و خورافه تی بیدعه چییان ده که ن و ته نها ئه وانن بیروباوه ری بیباوه ری ره د ده که نه وه و به رپه رچی ده ده نه وه له به ر ئه وه هه لویسته نه به ردانه یان له ناو خه لکدا نامۆن و خه لکی به چاویکی تره وه سه یرییان ده که ن له به ر په روه و کردیان له سوننه ت و دینی ئیسلام له هه موو شوینی کدا دیارن له جیاتی ئه وه ی به زار بانگه شه ی ئیسلام

^۴ سلسلة الأحاديث الصحيحة (۱۲۷۳).

بکه ن به که ده وه هه ستاون به پیاده کردنی له ناو خه لکدا ئه وه وایکردوه که نامۆن ، سه یری مزگه وته کان بکه بزانه کین ئه وانه ی نامۆن؟ جگه له ئه هلی سوننه نه بییت ؟ سه یری قوتابخانه و نه خو شخانه و بازاره کان و هه موو گۆره پانه کان بکه بزانه کین ئه وانه ی نامۆن؟ جگه له ئه هلی سوننه نه بییت ، ده ی که وایه دلنیا به هه رئه وانن خوا وه نی ئه و طوبایه ن که پیغه مبهری خوا صلی الله علیه وعلی آله وسلم مزده ی پیداون .

خۆشه ویستانی من یه کیك له و شتانه ی له ناو خه لکیدا بو وه ته شتیکی گوئیینه دراو شاره زا بوونه له بیروباوه ری راست و دروست به گشتی و بابه ته هه ستیاره کان به تایبه تی وه کو ئه م بابه ته ی به رده ستان که باسی بابه تیکی هه ستیاری وه کو طاغوت ده کات ، خه لکان به داخه وه شاره زاییه کی ته و او یان له باره یه وه نیه و ئه وه شی ده رباره ی قسه ده کات به نه زانی و له به ربه رژه وه ندی تایبه تی خۆی لیی ده دویت بی گویدانه تیگه یشتی پیشین و زانایان بو ئاوا بابه تیکی گرنگ ، منیش وه کو برایه کتان هه ستم به وه کردوه که پیوسته موسلمانان به راست و دروستی له و بابه ته تیگه ن بو یه هه ستم به وه رگیرانی شهرحی گه وره ی زانایان له ئیستادا ((صالح بن فوزان الفوزان)) به سه ر ووته ئالتونیه که ی شه یخی ئیسلام و باوکی زانایان و دۆستی خوا ی په روه ردگار شه یخی ئیسلام ((موحه مده ی کوری عبدالوهاب)) ره هه تی خوا ی په روه ردگار برژی به سه ریدا که باسی واتای تاغوت

ده کات زور به جوانی و مافی خوئی پیداوو زانایانیش به به رده و امی له سهر ئه و ووته جوانانهی ئه و موسلمانان بیدارده که نه وه و هه لده سن به شهر حکردنی قسه کانی بوخه لکی ، بویه داوا له خوای پهروه ردگار ده کهم پلهی به ربکاته وه و به و شیوهی خوئی پییخوشه رازی بکات له دوار و ژدا .

ئه م په رتوو کهی به رده ست بریتیه له ((معنی الطاغوت)) که دانراوی شه یخی ئیسلام ((موحه مدهی کوری عبدالوهاب)) ه و زانای پایه رزی ئه م سه رده مه ((صالح بن فوزان الفوزان)) هه ستاو به راقه کردنی به راقه یه کی زور جوان و ناوی ناوه به ((شرح معنی الطاغوت)) منیش وه کو برایه کتان هه ستاو به وه رگیرانی په رتوو که کی زانای به ریز ((صالح بن فوزان الفوزان)) و ناوم نا ((شهر حکردنی و اتای طاغوت)) ، داوا له خوای پهروه ردگار ده کهم بیکاته هویه ک بولیکه شوونم له گونا ه و تاوان و داوا ی لیده کهم بمخاته به رشه فاعتهی پیغه مبه ری خوا صلی الله علیه و علی آله وسلم وله گه ل پیغه مبه ران و راستگو یان و شه هیده کان و پیاو چا کانداه شرم بکات و بمکاته ها ورپیان له به هه شتدا ، وه داوا ی لیده کهم له دایک و باوک و ماموستا کام خوش بیته . نامین یارب العالمین

براتان

ئا کو جلیل کریم

دهقی په رتوو که کی شه یخی ئیسلام

((موحه مدهی کوری عبدالوهاب)) ره حه تی خوای لی بیته

﴿ معنی طاغوت ﴾

ﷺ

قال الشيخ الإمام محمد بن عبد الوهاب رحمه الله تعالى :

اعلم رحمك الله تعالى أن أول ما فرض الله على ابن آدم الكفر

بالتاغوت والإيمان بالله ، والدليل قوله تعالى : ﴿ وَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ

أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ ﴾ النحل: ۳۶

فأما صفة الكفر بالطاغوت أن تعتقد بطلان عبادة غير الله وتتركها وتبغضها وتكفر أهلها وتعاديهم .

وأما معنى الإيمان بالله أن تعتقد أن الله هو الإله المعبود وحده دون ما

سواه . وتخلص جميع أنواع العبادة كلها لله . وتنفيها عن كل معبود سواه

وتحب أهل الإخلاص وتواليهم . وتبغض أهل الشرك وتعاديهم . وهذه

ملة إبراهيم التي سفه نفسه من رغب عنها . وهذه هي الأسوة التي أخبر

الله بها في قوله تعالى : ﴿ قَدْ كَانَتْ لَكُمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ فِي إِبْرَاهِيمَ وَالَّذِينَ

مَعَهُ إِذْ قَالُوا لِقَوْمِهِمْ إِنَّا بُرءُؤُا مِنْكُمْ وَمِمَّا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ كَفَرْنَا بِكُمْ وَبَدَا

بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ الْعَدَاوَةُ وَالْبَغْضَاءُ أَبَدًا حَتَّى تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَحَدَهُ ﴾ الممتحنة: ۴

والطاغوت عام في كل ما عُبد من دون الله ورضي بالعبادة من معبود أو

متبوع أو مطاع في غير طاعة الله ورسوله فهو طاغوت .

والطاغوت كثيرة ورؤوسهم خمسة :

الأول : الشيطان الداعي إلى عبادة غير الله ، والدليل قوله تعالى :

﴿ أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَبْنَىءَ آدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ

عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿٦٠﴾ يس: ٦٠

الثاني : الحاكم الجائر المغير لأحكام الله ، والدليل قوله تعالى : ﴿ أَلَمْ

تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ ءَامَنُوا بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنزِلَ مِنْ قَبْلِكَ

يُرِيدُونَ أَنْ يُتَحَاكَمُوا إِلَى الطَّاغُوتِ وَقَدْ أُمِرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ وَيُرِيدُ

الشَّيْطَانُ أَنْ يُضِلَّهُمْ ضَلَالًا بَعِيدًا ﴿٦٠﴾ النساء: ٦٠

الثالث : الذي يحكم بغير ما أنزل الله ، والدليل قوله تعالى : ﴿ وَمَنْ

لَمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ ﴿٤٤﴾ المائدة: ٤٤

الرابع : الذي يدعي علم الغيب من دون الله ، والدليل قوله تعالى :

﴿ عَلِيمُ الْغَيْبِ فَلَا يُظْهِرُ عَلَى غَيْبِهِ أَحَدًا ﴿٢٦﴾ الجن: ٢٦

﴿ إِلَّا مَنْ أَرْتَضَى مِنْ رَسُولٍ فَإِنَّهُ يَسْأَلُكَ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمَنْ خَلْفَهُ رَصَدًا

﴿٢٧﴾ الجن: ٢٧

وقال تعالى : ﴿ وَعِنْدَهُ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَا إِلَّا هُوَ وَيَعْلَمُ مَا

فِي الْبُرِّ وَالْبَحْرِ وَمَا تَسْقُطُ مِنْ وَرَقَةٍ إِلَّا يَعْلَمُهَا وَلَا حَبَّةٌ فِي

طَلْمَتِ الْأَرْضِ وَلَا رَطْبٍ وَلَا يَابِسٍ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ﴿٥٩﴾ الأنعام: ٥٩

الخامس : الذي يُعبد من دون الله وهو راض بالعبادة ، والدليل قوله

تعالى : ﴿ وَمَنْ يَقُلْ مِنْهُمْ إِنِّي إِلَهٌُ مِنْ دُونِهِ فَذَلِكَ نَجْزِيهِ جَهَنَّمَ

كَذَلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ ﴿٢١﴾ الأنبياء: ٢٩

واعلم أن الإنسان ما يصير مؤمنا بالله إلا بالكفر بالطاغوت ، والدليل

قوله تعالى : ﴿ فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنْ بِاللَّهِ فَقَدْ

أَسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ لَا انفِصَامَ لَهَا وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٥٦﴾ البقرة: ٢٥٦

الرشد : دين محمد صلى الله عليه وآله وسلم ، والغي : دين أبي جهل

والعروة الوثقى : شهادة أن لا إله إلا الله ، وهي متضمنة للنفي

والإثبات ، تنفي جميع أنواع العبادة عن غير الله ، وتثبت جميع أنواع

العبادة كلها لله وحده لا شريك له .

والحمد لله الذي بنعمته تتم الصالحات.

﴿ و اتای طاغوت ﴾

بزانه ره همتی خوی گهورهت لی بیت که به که م شتی خوا پیوستی کردوه له سهر نه وهی نادم ﴿ بیباوه ربون به طاغوت وه باوه ره پیمان به خوی گهوره یه .

وه به لگهش خوی گهوره ده فرمویت:

﴿ وَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ ﴾

النحل: ۳۶

واته: ﴿ به دلنیا یه وه نیمه بو هموو نه ته وه یه ک نیر دراویکمان نار دووه که فرمانیان پیبکات به وهی خوا به رستن و دوور بکه ونه وه له طاغوت ﴿ . جاهه رچی ده باره ی چونیه تی بیباوه ربون به به طاغوت به وه ده بیت که باوه رت و ابیت هه رچی به رستنی جگه خوی هه مووی بو بو به تاله ، وه وازیان لی بیت ، وه رقت لی بیت ، وه نه وه که سه شی به رستنی بو ده کات به بیباوه ری دابنیت وه دژایه تیان بکه ی .

وه هه رچی ده باره ی باوه ربون به خوا به وه ده بیت که باوه رت و ابیت ته نه خوی گهوره تاکه به رستراوه ، وه وازینیت له هه رچی جگه له وه ، وه دل سوژی بنوینی له نه انجامدانی هه موو جو ره کانی به رستندا بو ، وه نه انجامدانی به رستش به دوور بگریت له هه موو به رستراویکی جگه له خوا ، وه نه هلی دل سوژی و نیاز پکیت خوشیوینی و دو ستایه تیان بکه ی ، وه رقت له نه هلی هاوبهش دانان بیت و دژایه تیان بکه ی ، نه مه میلله تی نیراهیمه ﴿ که هه ر که سی خوی به دوور بگری له شوین که و تنی گیل و نه زانه ، وه نه مه که خوی گهوره هه والی له باره وه داوه به سه ره مشق

باسی کردوه وه کو ده فرمویت: ﴿ قَدْ كَانَتْ لَكُمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ فِي إِبْرَاهِيمَ وَالَّذِينَ مَعَهُ إِذْ قَالُوا لِقَوْمِهِمْ إِنَّا بُرَءُؤُا مِنْكُمْ وَمِمَّا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ كَفَرْنَا بِكُمْ وَبَدَا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمُ الْعَدَاوَةُ وَالْبَغْضَاءُ أَبَدًا حَتَّى تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَحَدَهُ ﴾ ﴿ الممتحنة: ۴

واته: ﴿ به راستی بوئیه هه یه نه ی باوه رداران له نیراهیم و له وانه ی باوه ریان هینابو له گه لیدا سه ره مشقیکی چاک و جوان ، جاده بیت نیوهش نه ی باوه رداران چاو له وان بکه ن و خو تان له بته کان و له و خزمه دارو به رد به رستانه به دوور بگرن و ته نه خواتان خوش بویت ، کاتی به گه له بیباوه ره کانیا ووت: به راستی نیمه بیزارو به رین له خو تان و له و بتانه ی له جیاتی خوا ده یان به رستن و بیباوه رین پیمان ، وه به هه میشه یی دو ژمنایه تی و رکه به رایه تی له نیوا نماندا په یدا بووه تاباوه ر به خوی تاک و ته نیا دینن و هاوبه شی بو دانانین ، له وانه دا چاو له نیراهیم بکه ن ﴿ .

﴿ وه طاغوت گشتیه بو هه رشتی به رستری جگه له خوا وه رازیش بیت به نه انجامدانی نه و به رستنه بو ، جائه و به رستنه له شیوه ی به ندایه تی کردندا یان شوینکه و تندا یان گوپرایه لی کردندا بیت که پیچه وانه ی گوپرایه لی کردنی خوا پیغه مبه ره که ی ﴿ بن نه وه تاغوته .

وه تاغوته کانیش زورن به لام سه ره کیتربیان پیمان

یه که م: شه یان که خه لکی بانگ ده کات بو به رستنی جگه له خوا: وه به لگهش خوی گهوره ده فرمویت: ﴿ أَلَمْ نَعْهَدْ لَكُمْ يٰبَنِي آدَمَ أَن لَّا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿ یس: ۶۰

واته: ﴿ئەى نەووەکانى ئادەم﴾ ئاخىر مەن پەشتەرىمەنم لىوئەرنە گرتەن كە شەيتان نەپەرستەن چۈنكە ئەو بۆيۈە دوژمىنىكى ئاشكرايە .

دووم: كاربەدەستىكى سەتەمكار كەياساۋ شەرىعتى خىۋاى گەورە دەگۆرەيت: ۋەبەلگەش خىۋاى گەورە دەفەرەمۆيت: ﴿أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ ءَامَنُوا بِمَا نُزِّلَ إِلَيْكَ وَمَا أَنْزَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ يُرِيدُونَ أَنْ يَتَحَاكَمُوا إِلَى الطَّاغُوتِ وَقَدْ أُمِرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ وَيُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُضِلَّهُمْ ضَلَالًا

بَعِيدًا﴾ ﴿النساء: ۶۰ واتە: ﴿ئەرى ئەوانەت نەدىۋە ۋادەلەين باۋەريان بەۋبەرنامەۋ قورئانە ھەيە دابەزىئراۋە بۆت ۋ بەۋ پەيامەش پەيش تۆ دابەزىئراۋە باۋەر دەكەن دەيانەۋى بۆرىنەۋەى داۋاۋ كەيشە كانيان بچنە لای تاغوت ۋ بەرنامە شەيتانىيە كان ؟ لە كاتىكدا فەرمانيان پەيدراۋو بەۋ بەرنامە شەيتانىيە باۋەر نەكەن ۋ كار نەكەن ۋ شەيتانىش دەيەۋى گومپريان بكات بە گومپرا كرنىكى يەكجار دوورو بى سنور بۆيە ئاۋا سەر بۆبەرنامە دونيايە كان شۆر دەكەن .

سەيئەم: ئەو كەسەى فەرمانپرايى دەكات بەجگە لەۋەى خىۋاى گەورە دايبەزاندوۋە: ۋەبەلگەش خىۋاى گەورە دەفەرەمۆيت: ﴿وَمَنْ لَّمْ يَحْكَمْ

بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ﴾ ﴿المائدة: ۴۴

واتە: ﴿ھەر كەسەىك بەۋپەرتوك ۋ بەرنامەى خوا نار دوۋيەتى حوكم ۋ برپار نەدات ئەوانە لەبىباۋەران﴾ .

چوارەم: ئەو كەسەى بانگەشەى زانىنى ناديارە كان ۋ نەيئە كان دەكات جگە لەخوا ئەۋە تاغوتە: ۋەبەلگەش خىۋاى گەورە دەفەرەمۆيت: ﴿عَلِمُمْ

الْغَيْبِ فَلَا يُظْهَرُ عَلَىٰ غَيْبِهِ أَحَدًا ﴿۳۶﴾ إِلَّا مَن أَرَادَ مِن رَّسُولٍ فَإِنَّهُ يَسْمَعُ

مِن بَيْن يَدَيْهِ وَمِن خَلْفِهِ رَصَدًا﴾ ﴿الجن: ۲۶ - ۲۷ واتە: ﴿ئەۋ زاتە زانای ناديارو غەيبە ، غەيبى خۆى بۆھيچ كەسەىك دەرناخت ۋ ئاشكراناكات ، مەگەر بۆ پەيامبەرىك كەخۆى لىي رازى بىت ، لەۋ كاتەدا ئاگادارى ھەندى لەنەيئە كانى خۆى دەكات ، كەۋابوۋ غەيب زانىن تەنھا تايئەتە بەپەرۋەر دگارمانەۋە ئىتر ھيچ كەسەىك پەى پى نابات ، مەگەر كەسەىك خاۋەن خوى جوان ۋ شىرىن ۋ ملكەچ بۆ فەرمانە كانى خوا لە پەيامبەران ۋەكو عيساؑ كەگەلەكەى خۆى بەزۆر شت ئاگادار دەكرد كەئەۋان نەيان دەزانى ، ۋەخودا لەھەموۋ لايەكى ئەۋ پىغەمبەرەۋە فرىشتە بۆ پاسەۋانى كردن ۋ ئاگادارى كردنى دەرەخسىئەت تالەدەست درىژى كردنە سەرى پارىزراۋ بىت .

ۋەھەرۋەھا دەفەرەمۆيت: ﴿وَعِنْدَهُ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَا إِلَّا هُوَ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَمَا تَسْقُطُ مِنَ وَرَقَةٍ إِلَّا يَعْلَمُهَا وَلَا حَبَّةٍ فِي ظِلْمَةٍ

الْأَرْضِ وَلَا رَطْبٍ وَلَا يَابِسٍ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ﴾ ﴿الأنعام: ۵۹

واتە: ﴿كىلىلى گشت گەنجىنە كانى غەيب تەنھا لای خوايە ۋ ھەر ئەۋيش پىيان دەزانىت ۋەتەۋاۋى كارە ناديارە كانىش لای ئەۋ ئاشكرائو ديارن ، ھەرچىش لەۋشكانى ۋ دەرياداھەيە ئەۋ ئەيزانى ، ھيچ گەلدا دارىكىش بى ئاگادارى ئەۋ ناۋەرەيت ، ھەر دانەيە كەلەناۋ تارىكايى زەۋيدا بىتو ھەرچى

تەرو و وشکیشه گشتی ئەوانه لەناو پەرتوکیکی ئاشکرادایه وه کو ((لوح محفوظ)) ﴿

پینجەم: ئەو کەسەى دەپەرسزێت جگە لەخواو رازیشە بەو پەرسنەى بۆى

دەکریت: وه بەلگەش خۆى گەوره دەفەرمویت: ﴿ وَمَنْ يَقُلْ مِنْهُمْ

إِنِّي إِلَهٌُ مِنْ دُونِهِ فَذَلِكِ نَجْرِيهِ جَهَنَّمَ كَذَلِكَ نَجْرِي الظَّالِمِينَ ﴿٢٩﴾
الأنبياء: ٢٩

واتە: ﴿ هەر کەسێک لەوان لەخۆى باى بێو بلێ: منیش خۆایە کم جگە لەو ئەوه پاداشتی بەدۆزەخ ئەدەینەوه ، هەر ئاوايش تۆلەو پاداشتی یاخیان و ستمکاران دەدەینەوه.﴾

وه بزانه کەمرۆف ناییت بەباوەردار بەخوا تا بیاوەر نەبیت بە تاغوت:

وه بەلگەش خۆى گەوره دەفەرمویت: ﴿ فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِرْ

بِاللَّهِ فَقَدْ اَسْتَمَسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ لَا انفِصَامَ لَهَا وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٥٦﴾
البقرة: ٢٥٦

واتە: ﴿ جا هەر کەسێک باوەرێ بە تاغوت نەبیت و باوەرێ بەخوا هینا ئەوه بێ گومان دەستی بە هۆکاریکی پتەو قایمەوه گرتوووه کە هەرگیز هەلناوەشیت و پسان و پچرانیشى بۆ نیه وه خۆای گەورهش بیسهرو زانیه.﴾

رینمویی ئاینی ((محر)) ه ﴿﴾ ، وه گومرایی ئاینی ئەبى جههله ، وه پەتێ پتەو شایه تى دانه که هیچ پەرس تراویک نیه شایه نى پەرسن بیت بەهەق جگە لە الله نەبیت ، که ئەویش خۆى لە لادان و جیگیر کردندا دەبینیتەوه ، هەموو جوړه پەرسنەکان کە بۆ جگە لەخوا ئەنجام دەدریت لادەدات ،

وه هەموو پەرسنەکان جیگیر دەکات کە دەبیت تەنھا بۆ خۆای بێ هاوێل و هاوتا ئەنجام بدریت کە هیچ هاو بەشیکى نیه.

وه سوپاس بۆ ئەو خۆایەى که به نيعمه تە کانی خۆى هەموو چاکه کان

تەواو دەکات.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قال الشيخ الإمام محمد بن عبد الوهاب رحمه الله تعالى :

﴿ اعلم رحمك الله تعالى أنّ أول ما فرض الله على ابن آدم الكفر بالطاغوت والإيمان بالله ، والدليل قوله تعالى : ﴿ وَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ ﴾ النحل: ۳۶

بزانه رهمهتی خوای گهوره لی بیّت که به کم شتی خوا پیوستی کردوه لهسر نهوهی نادم ﴿﴾ بیباوه ربون به طاغوت وه باوه رهینان به خوای گهوره هیه .

وه به لگهش خوای گهوره ده فهرمویت :

﴿ وَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ ﴾ النحل: ۳۶

واته: ﴿ به دلنیا به وه ئیمه بو هموو نه ته وه یه ک نیر دراوی کمان نار دووه که فهرمانیان پیبکات به پهرستنی خواو دوور که وتنه وه له طاغوت ﴾ .

رَافِعِي شَيْخِ صَالِحِ الْفَوْزَانِ

الحمد لله رب العالمين وصلى الله وسلم على نبينا محمد وعلى آله وصحبه ، أما بعد :

شه یخی ئیسلام رهمهتی خوای لی بیّت ناماژه بو فهرمایشتی خوای گهوره ده کات که ده فهرمویت : ﴿ لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ

الغَيِّ فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنْ بِاللَّهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ

لَا انْفِصَامَ لَهَا وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿ البقرة: ۲۵۶

واته : ﴿ باوه رهینان به تاین هیج زوره ملییه کی تیادا نیه و نایبیت به زور بیّت ، بیگومان خوای گهوره ریگای راستی له ریگای ناراست جیا کردوته وه جاهر که سیک بیباوه رب بیّت به تاغوت و باوه ری پی نه کات وه له گهل نه وه شدا باوه رب به خوای گهوره بهیتی نهوا بیگومان دهستی به هو کارو قولفیه کی زور پته وه وه گرتوووه که هر گیز پچرانی بو نیه خوای گهوره زور بیسه ره وه زور زانایه ﴿

﴿ لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ ﴾ واتای نه وه نیه که بی باوه ربان وازیان لی بهیتریت وه جهنگیان له گهل نه کریت وه بانگه واز نه کرین بوئاینی ئیسلام ههروه کو له ئیستادا قین له دلله کان وه بیباوه ره کان وه نه زانه کان له موسلمان دهیلین به بیانوی نازادی ئاینه کان و نازادی بیروباوه رب ، نه وه درویه به ناوی خواوه جل و علا مه بهستی خوای گهوره له ووتیه پیدا نه وه نیه ((که واز له بیباوه ربان و هاوبهش پهیدا که ران بهیتریت و جهنگیان له گهلدا نه کریت و بانگه واز نه کرین بوئاینی ئیسلام – وه رگیپر)) خوای پهروه دگار دروستکراوه کانی دروستکردوووه بو پهرستنی خوی نه ک دروستی کرد بیئت بو پهرستنی جگه له خوی ههروه کو خوای گهوره ده فهرمویت : ﴿ وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ ﴿۵۱﴾ مَا أُرِيدُ مِنْهُمْ مِنْ رِزْقٍ وَمَا أُرِيدُ أَنْ يُطْعَمُونَ

﴿ الذاریات: ۵۶ - ۵۷ ﴾ واته ﴿ من جنوکه و مروّقه کانم دروست نه کردوو تهنها بوئهوه نه بیّت کهیم پهرستن ، من هیچ رزق و رۆزیم لهوان ناویت و ناشمهویت ئەوان خوړاکم بدهنی ﴿ جائه گهر بوايه خه لکی وازیان لیبه پیرایه بی باوه ر بن ئەوهی خویمان ئاره زوویمان لیبوايه بپهرستن ئەوا فه رمایشتی خوای پهروه ردگار ﴿ وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ ﴿۵۶﴾ الذاریات: ۵۶ هیچ سو دیککی نه ده بوو وه هیچ سو دیکیش بو جیهاد کردن له پیناوی خوادا نه ده بوو وه هیچ سو دیکیش بو بانگه واز کردن بۆلای خوای گه و ره نه ده بوو ، چون بانگه واز بکړین له کاتی کدا ئەوان ئازادن له وهی باوه رپان پینه تی و وه له وهی ده پهرستن؟! دهی که واته وازیان لی بینن به گویره ی ئەو قسه پوچ و به تاله بیت بائه وهی که خویمان ده یانه ویت و هه لیان بژاردوو ئەوه بپهرستن.

جائه گهر به و شیوه یه بوايه که ئەوان ده یلین : که خه لکی ئازادن له پهرستن یاندا وه له بیرو باوه رپاندا وه رپگری نه کریت له هیچ کهس ئەوا هه موو ئەو شتانه پوچ و به تال ده بوویه وه ، وه هیچ سو دیک نه ده مایه وه بو بانگه وایکردن بۆلای خوای گه و ره وه له جیهاد کردن له رپگه ی خوای گه و ره دا ، به لکو ((ئە گهر به گویره ی قسه ی ئەوانه بیّت - وه رگیر)) هیچ سو دیک نه بو دروست کردنی به هه شت و دۆزه خ ، جائه گهر بی باوه ران ئازادن بۆچی ده چنه ناو دۆزه خ و

سزاده درین تیایدا به هه میشه ی و هه تا هه تایی له کاتی کدا ئەوان ئازادی خویمان وه رگرتوو ههروه کو ئەوانه ده یلین ، ئەوه قسه یه کی پوچه و به تاله ((هیچ بنه مایه کی له شه ریه تی پیرۆزی ئیسلامدا نیه چونکه پینوسته بی باوه ران و هاوبه ش په یدا که ران بانگه واز بکړین بو ئیسلام و وازیان لینه هینریت و جهنگیان له گه لدا بکریت ئە گهر واپینوستی ده کرد نهک وهک قسه ی ئەو سه رلی شیواوانه بلین خه لکی ئازادن له وهی ده یکه ن و ده یلین و باوه رپان پینه تی که ئەوه قسه یه کی پوچ و به تاله و ئیمه ی ئەهلی سوننه باوه رمان به و شیوه یه نیه - وه رگیر))

که و ته واتای ﴿ لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ ﴾ چی یه؟ له بهر ئەوهی ئەوان ئەمه دوو باره ده که نه وه که خه لکی له بیرو باوه رپاندا ئازادن له بهر ئەوهی خوای گه و ره ده فه رمویت : ﴿ لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ ﴾ پینان ده یلین : درۆتان به ناوی خواوه کردوه ، چونکه ئەوه مه بهستی خوای گه و ره نیه به فه رمایشته که ی ﴿ لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ ﴾ به لکو چهند ووته که یه کی راقه کارانی قورئانی پیرۆزی له باره وه هاتوو :

ووته و قسه ی یه کهم : هه یانه که ده لیت : ئەم فه رمایشته ی خوای گه و ره له سه ره تایی ئیسلامدا بوو پاشان نه سخکرایه وه به تاییه ته کانی جیهاد ﴿ لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ ﴾ .

ووته و قسه ی دووهم : که فه رمایشتی ﴿ لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ ﴾ تاییه ته به ئەهلی کیتابه وه له ((گاورو جوله که)) چونکه ئەوانه ئە گهر

سه‌رانده‌یان دا و ملکه‌چ بوون بۆ بریارو یاساکانی ئیسلام ئەوا لەو کاتەدا زۆریان لێناکریت لەسەر چوونە ناو ئیسلام ، بەلکو وازیان لێدەهێتریت بەمەرچیک که سه‌رانه بدن و کهسانیکێ بچوک و بی‌ریز و زەلیل بن ، وەبەومەرجەجی ئەووی ملکه‌چ بن بۆ بریارو یاساکانی ئیسلام لەبەرئەووی ئەوانە خاوەنی عیلمن و زانستیان لەسەرئەو هەیه ، وەهەر وەها عیلمیان لەبارە ی دین و پیغمبەرانه‌و هەیه سه‌لامی خویان لی بیّت ، ئەوانە وەکو بت پەرستەکان نین مۆلەتیان بی بدریت تابگەرپێنەو لەووی لەسەری و باوەریان پێتەتی وە تیفکرن لەقورئان و بیری لیکەنەو وەتیشبفکرن لەووی لای خۆیشیان هەیه و لەسەری دەرۆن ، جائەوانە ((گاورو جولەکه)) دەبینن که قورئانی پیروز بەتەواوەتی ریکە لەگەڵ ئەو تەورات و ئینجیلە ی که پارێزراون لەگۆرانکاری و نەشیۆنراون و ماونەتەو لەسەر ئەو شیۆه‌یه‌ی که‌خوای پەروردگار دایبەزاندوو ، جا‌هیچ جیاوازییەك نیه لەنیوان پەرتوو که ئاسمانیەکاندا لەووی که‌هەموویان لەلایەن خوای گەورەو‌یه‌یە لەباس و بابەتەکانی بیروباوەردا ، بەلام لەو شتانە ی تاییەتە بەمامەلەو حەلال و حەرامەو ئەوا جیاوای تیا‌دایە بە‌گۆرە ی شەریعەتەکان وە بە‌گۆرە ی دانایی خوای گەورە بۆهەموو کاتیك شەریعەتیکێ ناردوو که‌بگۆنجیت لەگەڵ ئەو کات و شۆینەدا . بەلام بابەتەکانی بیروباوەر لەنیوان پەرتوو که ئاسمانیەکاندا هەرگیز هیچ جیاوازییەکی تیا‌دا نیه ، لەووی که هیچ شتیك نەپەرستیت جگە

لەخوا نەبیّت وەئەووی که پەرستنی جگە لەخوای گەورەیه پوچ و بەتالە ، هەموو پەرتوو که ئاسمانیەکان یەك دەنگن لەسەر ئەو ، وەهەموو پیغمبەرانیش کۆران لەسەر ئەو سه‌لامی خوا لەهەموویان بیّت ، وەهەموو موسلمانان لەسەر تیا‌نەو تاکۆتاییان یە کدەنگن لەسەرئەووی که پەرستن دروست نیه بۆ هیچ که‌سیك بکریت تەنها بۆخوای گەورە نەبیّت ، وە لەسەرئەووی که هەر که‌سیك جگە لەخوا پەرستیت ئەوا بانگدەکریت بۆلای پەرستنی خوا جائەگەر هەرسوور بوو لەسەر پەرستنی جگە لەخوای گەورە ئەوا ئەو کاتە جەنگ دەکریت لەگەڵیدا وەك بەرگریکردنیک بۆ بی باوەری و شەرە‌که‌ی وە لەبەرئەووی بی باوەری بلانەبیته‌و لەزەویدا وە که‌سه ناکۆک و جیاوازه‌کان بیکەنە بەلگە بە‌دەست خۆیانەو ((لەبەرئەو‌یه‌یە جەنگی لەگەڵدا دەکریت تافەسادو خراپە کاریە که‌ی نەهیلریت - وەرگێر)) جائەگەر بوایە خەلکی ئازاد بونایە وە جیاوازییش لە دیندا نەبوایە هەر وە کو دەیلین ئەوا خەلکی پیوستیان بەناردنی پیغمبەران سه‌لامی خویان لی بیّت نەدەبوو ، وە پیوستیان بەدابەزاندنی پەرتوو که‌کان نەدەبوو ، وە خەلکی هەمووی ئازادن و هیچ که‌سیك بانگ ناکریت بۆلای ئیسلام وە هیچ که‌سیکیش جەنگی لەگەڵدا ناکریت وە هیچ که‌سیکیش سه‌رانە ی لەسەر پیوست ناکریت و ملکه‌چیش نابیّت بۆ ئیسلام چونکه ئەوانە ئازادن هەر وە کو دەلین .

ووتەو قسهی سییهم : که فەرمايشتی ﴿ لَا اِكْرَاهَ فِي الدِّينِ ﴾ تاييه ته به ((گاورو جولە که)) کانه وه .

ووتراوه : گاورو جولە که خەلکانیک له ناویاندا موسلمان بوون و ویستیان منداله کانیاں به زۆر ناچار بکهن به وهی بچه ناو ئیسلام و موسلمان بن جاخوای گهوره ئەم ئایه تهی ناردە خواری ده وه له باره ی ئەوانه وه که نایب زۆریان لیبکریت ، وه هه رچی ده باره ی قسه که یان ﴿ لَا اِكْرَاهَ فِي الدِّينِ ﴾ که ئەو ئایه ته حمل ده کریته سه ر هه لبژاردنی ئاین به ویستی مروفه که و نازادی له تایندا ، ئانه و قسه یه شتیکی پوچ و به تاله و هیچ به لگه یه کی له سه ر نیه له قورئاندا به لکو به لگه کانی شه ر هه مووی ئەوه به ربه رچه ده نه وه که ئەو مانایه بگه یه نیت .

وه فەرمايشتی خوا ی گه وره که ده فەر مویت : ﴿ فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ ﴾ البقرة: ۲۵۶ ﴿ جاهه ر که سیك بی باوه ر بییت به تاغوت ﴾ پیشت باسه مان کردوه و تومانه ((شه یخ صالح مه به ستی له جاری ترو شوینی تره که باسی کردوه – وه رگپر)) : ئەم ئایه ته بریتیه له واتای لا اله الا الله ، که بی باوه ر ده بییت به تاغوت ئەوه واتای (لا اله) یه ، وه باوه ری به خوا بییت ئەوه واتای (الا الله) یه له و ئایه ته دا واتای نه هیلان و جیگیر کردنی تیا دایه که ئەو دووانه ش له ((لا اله الا الله)) دا هه یه ((واته لا اله الا الله به شیکی نه فی و نه هیلانه که (لا اله) یه وه به شه که ی تریش اثبات و جیگیر کردنه که (الا الله) یه هه روه کو

ئایه ته که ش له و دوو به شه پیکه اتووه ﴿ فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ ﴾ نه فیه که یه ﴿ وَيُؤْمِنُ بِاللَّهِ ﴾ اثبات و جیگیر کردنه که یه – وه رگپر)) و الطاغوت : وه تاغوتیش ده برینیکی گشتیه وه رگپراوه له ((الطغیان)) که ئەویش بریتیه له تپه راندنی سنور ، وه تاغوته کانیش جوړاو جوړن : جاگه وره ترین تاغوته کان بریتیه له و که سه ی ده په رستریت جگه له خوا و به و په رستنه ش رازییه که بو ی ده کریت . شه یخی ئیسلام ابن القیم ره هه تی خوا ی لی بیت ده فەر مویت : وه تاغوته کانیش زۆرن به لام سه ره کیتزینیاں پینجن :

- ۱- ئیلیل سه نه فره تی خوا ی لی بیت .
- ۲- وه هه ر که سیك به رستریت و رازی بیت پی .
- ۳- وه هه ر که سیك بانگه وازی خه لکی بکات بۆلای په رستنی خوی .
- ۴- وه هه ر که سیك بانگه شه ی زانیی عیلمی غه یب بکات .
- ۵- وه هه ر که سیك حوکوم بکات به جگه له وه ی خوا ی گه وره دایه زاندوه .

ئهمانه سه ره کیتزین تاغوته کانن : یه که م : ئیلیل ، که ئەوه یه که م تاغوته . دووه م : هه ر که سیك به رستریت و رازی بیت به و په رستنه ی بو ی ده کریت ، هه رچی ده رباره ی که سیکه به رستریت به لام ئەو رازی نه بییت به و په رستنه ی بو ی ئەنجام ده دریت ئەوه ناو نابریت به تاغوت ، چونکه فریشته په رستراوه له غهیری خوا به لام به وه رازی نه بوون و فه رمانیاں به وه نه کردوه به رسترین ، وه مه سیحی کوری مه ربه م پیغه مبه ری خوا ﴿ په رستراوه له غهیری خوا

لە كاتىكدا ئەو قەدەغەو رېنگرى لەو كەردووه لە ژيانيدا وە پشتهلده كات لەوانەى ئەو كارە دەكەن و دەپپەرستىن جابۆيه بە تاغوت ناژمىردىت .

بەلام تاغوت برىتيه لەووى كە كەفەرمانى كەردووه پىيان بەووى بىپەرستىن كەئەوئىش برىتيه لە شەيطان ((ئىبلىس)) وەبەهەمان شىپو دۆستانى خوا وە پياوچاكان ئەوانەى مردوون لەسەر چاكىه تيان وەلەسەر دۆستايه تيان بۆخوا وەلەسەر كەردووهى چاكيان بەلام پەرستاون لەدواى ئەووى مردوون ئەوانە پىيان ناوترىت تاغوتە كان بەلكو تاغوت برىتيه لەووى فەرمانى پىكردوون بەووى بىپەرستىن كەئەوئىش برىتيه لە شەيطان ((ئىبلىس))

سىيەم : هەر كەسىك بانگەوازى خەلكى بكات بۆلاى پەرستىنى خۆى لەبەرئەووى هەندىك لە تاغوتە كان فەرمان بەخەلكى دەكات بەووى بىپەرستىن .

وەپىيان دەلىت : كەئەو دەتوانىت سوديان پى بگەيه نيئ يان زيانيان لىبىدات ، وەدەتوانىت داواكارىه كانيان بۆجى بەجى بكات هەر وەكو ئەووى ئەمرو تاغوتە كانى صوفىگەريه تى و شىخە كانى صوفىگەريه تى لەسەرە ، ئەوانەى واگومان دەبەن كەدەتوانن داواكارى ئەوانەى دەيان پەرستىن بىننە جى و كارە كانيان بۆ بەئەنجام بگەيه نەن ، وەواگومان دەبەن راستەوخو پەيوەندى بەخواوہ دەكەن وەرستەوخو لەخواوہ هەرچىه كيان بویت وەرىدەگرن ، وەهەندىكيان لەكاتى مردنيدا وەصىيەت دەكات و دەلىت : ئەگەر مردم بالى خۆل رېنگرى ئەوہتان لىناكان لەووى هاوارم بكەنى و داواى فرىا كەوتنم لىبەكەن ((ئەم قەسەيه واتاى ئەوہيه لەدواى مردنىش هەرچىيە كم بویت دەتوانم

ئەنجامى بدهم والعاذ بالله ئەوانە خۆيان بەخوا دەزانن - وەرگىي) وەرن بۆلاى گۆرەكەم هەرچىتان دەوئىت داوام لىبەكەن وەمن بەفرىاتانەوہ دىم و داواكانتان بۆ جىيەجى دەكەم... وە من ئەوہ و ئەوہتان بۆ دەكەم ، ئەئەوہ بانگەوازى خەلكى كەردووه بۆلاى پەرستىنى خۆى جابۆيه ئەو كەسە تاغوتە .

چوارەم : هەر كەسىك بانگەشەى عىلمى غەيب بكات تاغوتە : كەئەوئىش برىتيه لە جادوگەر ، تاغوتە كات جادوگەرن هەر وەكو هەندى لە پىشىن وادەفەرموون ، ئەوانە شەيتان دادەبەزىت بۆلايان وەلەناو هەموو ھۆزىك لە ھۆزەكانى عەرەب دانەيەك لەوانەى تىادا بوو جا تاغوتە كان جادوگەرە كانن بۆجى؟ لەبەرئەووى بانگەشەى زانىنى غەيب دەكەن كە زانىنى غەيب تايەتى خواى گەورەيه هەر وەكو دەفەرمووئىت : ﴿ عَلِمُ الْغَيْبِ فَلَا يُظْهَرُ عَلَىٰ غَيْبِهِ أَحَدًا ﴾ (۳۱)

إِلَّا مَنْ أَرْضَىٰ مِنْ رَسُولٍ ﴿ الجن: ۲۶ - ۲۷ واتە: ئەو زاتە زانای ناديارو غەيبە ، غەيبى خۆى بۆھىچ كەسىك دەرناخات و ناشكراناكات، مەگەر بۆ پەيامبەرىك كەخۆى لىي رازى بىت.﴾

بىگومان خواى گەورە ناگادارى دەكاتەوہ لەھەندىك لەناديارە كان لەبەر بەرژەوہندى بانگەواز بۆلاى خوا وئەوہش دەبىتە موعجىزەيەك بۆى وەدەش بىتە بەلگەيەك لەسەر راستگۆيەتى بۆبەرژەوہندى خەلكى وەئەگەر نا زانىنى غەيب ھىچ كەسىك نايزانىت تەنھا خواى گەورە

خوی نه بیټ ﴿ قُلْ لَا يَعْلَمُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ ﴾ النمل:
 ۶۵ واته : ﴿ بَلَىٰ هِيَ حَسْبُكَ لَهَا سَمَانَةٌ كَانَتْ وَ زَهْوِيدَا غَيْبِ نَازَانِيَّتْ
 تهنه زاتی پاکی الله نه بیټ ﴿ وه نهو پیغه مبه ره شی سه لامی خوای لی
 بیټ شتیکی له غیب زانیوه له بنه رتدا نه زانیوه به لکو کاتیکی
 زانیویه تی که خوای گه وره خوی ناگاداری کردوته وه جا بویه زانیی
 غیب هیچ که سیکی نایزانیټ تهنه خوای گه وره خوی نه بیټ
 ﴿ عَلِيمُ الْغَيْبِ فَلَا يُظْهَرُ عَلَىٰ غَيْبِهِ أَحَدًا ﴿۱۳﴾ إِلَّا مَنْ أَرَضَىٰ مِنْ رَسُولٍ ﴾
 الجن: ۲۶ - ۲۷ واته: ﴿ نهو زاته زانی نادیارو غه یبه ، غه یی خوی بو هیچ
 که سیکی دهرناخت و ناشکراناکات، مه گهر بو په یامبه ریکی که خوی لی
 رازی بیټ ﴾ .

هه رچی جادو گه ره کان و شه یثانه کان نه وانه دروزن به لام شتیکیان
 ده سته که ویت له غیب به هو ی دزینی گو یی وه ((واته گو ی
 ده گرن نه گهر شتیکیان بهر گو ی بکه ویت ده دزن و ده یه ن بولی
 دوسته کانی خویان چه ندان دروی تری تی که له ده کهن و بویان
 ده گیر نه و نه و انیش نه و درویانه بو خه لکی باس ده کهن - وه رگیر)) .
 پیجهمه : که نه ویش کو تا جو ری تاغوته : بریتیه له و که سه ی حوکوم
 ده کات به جگه له وه ده کات که خوای گه وره دایه زاندووه ،
 وه له وانه ده سته لاتداران نه وانه یاسا داده ریژن و شه ریه ته که ی
 خوا لاده دن و نه و یاسا دار یژرا وانه ده خه نه شو یی ، نانه وانه

تاغوته کانن نه وه ی حوکوم ده کات به جگه له وه ی خوای گه وره
 دایه زاندووه نه وه تاغوته به ده فی قورئان ﴿ يُرِيدُونَ أَنِ يَتَحَاكَمُوا إِلَىٰ
 الطَّغُوتِ وَقَدْ أُمِرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ ﴾ النساء: ۶۰ واته ﴿ ده یانه ویت
 بو برینه وه ی داواو کی شه کانیا ن بچه لای تاغوت و بهرنامه
 شه یثانه کان ؟ له کاتیکیدا فهرمانیا ن پیدرابوو به و بهرنامه شه یثانه بی
 باوهر بن و کاری پی نه کهن ﴿ جاهه ر که سیکی حوکوم به جگه له وه
 بکات که خوای گه وره دایه زاندووه به هه وه س و نار ه زوی خوی بی
 گو ی دانه شه رعه که ی خوا نه وه به و کاره ی ده بیته تاغوت .

به لام نه گهر که سیکی حوکوم به جگه له وه بکات که خوای گه وره
 دایه زاندووه له کاتیکیدا کو شکار بیټ ((موجته هید بیټ)) به شو ی
 حه قدا ده گهر یټ به لام ناپی کیټ نانه وه تاغوت نیه ، جا نه وانه ی
 شه رزان فو قه هان نه گهر تی کو رشان له بابه ته فیه هه کاند او به شو ی
 حه قدا گهر ان وه به هه له دا چوون و نه یان پی کا نه وانه به تاغوت
 ناژ می ردرین له بهر نه وه ی نه وانه به مه به ست نه و کاره یان نه کردووه ،
 نه وانه ده گهر یټ به شو ی حه قدا به لام پی نه گه یشتن نه وانه عوزریان
 هه یه پیغه مبه ر ﷺ ده فه رمویټ: (اذا اجتهد الحاكم فاصاب فله
 اجران فاذا اجتهد و فأخطأ فله اجر واحد)^(۵)

^۵. اخرجہ البخاری (۷۳۵۲)، و مسلم (۱۷۱۶)، من حدیث عمر بن العاص رضی اللہ عنہ.

واته: ((نه گەر دادوهر کۆششی کردو پیکای ئه وه دوو پاداشتی بۆ ههیه، به لّام نه گەر کۆششی کردو پاش ئه وه به هه لّه دا چوو یه ک پاداشتی بۆ ههیه)) له بهر ئه وه ی نه یو یستوو به ئاره زوو پێچه وانه ی شهرعی بکات دروست نیه بۆ ئیمه تیکۆشان و ئیجتیهادیک و هربگرین که ده بینن ئه و ئیجتیهاده پێچه وانه ی به لگه یه به لّام ئه و بۆخوی عوزری ههیه و تاغوت نیه به لکو پاداشتی بۆ ههیه نه گەر له وانه ییت که ئه هلی عیلمن و زانان خۆنه گهر هات و کۆششی کرد له کاتی کدا له و هیچ ناماده ییه کی ئه و گۆره پانه نیه و ئه هلی ئه و مهیدانه نیه ئه وه به هه رحال به هه لّه دا چوو هه جابۆیه دروست نیه که کۆشش بکات له کاتی کدا ئه و له وه نازانیت ((ئه هلی ئه و بواره نیه)) به لّام ئه وه ی فەرمووده که ئامازه ی بۆ ده کات ده رباره ی که سانیکه که کۆششکارن واته موجه هیدن ئه وانه ی که هه موو پێویستی و ناماده ییه کی کۆششیان له لایه نه گەر هه لّه بکه ن وه کو چوار پێشه واکه وه ئه وانه ی نزیکه ی ئه وانن له زانایان ئه وانه ی مه رجه کانی ئیجتیهادیان تیا دا هاتۆته جی جائه وانه پارێزراوین له هه لّه ((واته له گه ل ئه وه ی هه موو مه رجه کانیان تیا دایه هیشتا هه ر به هه لّه دا ده چن ئه وانه ئه و که سانه ن که به ر فەر مووده که ده که ون – وه ر گپ)) .

به ته نها تاغوت که سی که که به ئاره زوو هه وه س پێچه وانه ی شهرع ده کات وه به ئاره زوو حوکوم به جگه له وه ده کات که خوی گه و ره دایه زاندوو ، دیت کۆمه لّه یاساو دادگایه کی یاسای دینیت و

ده یخاته شوینی شهریعت ، ئه وه هه یچ گومانیکه تیا دا نیه که تاغوته ، تاغوتیکه ئاسای نیه به لکو یه کی که له سه ره کانی پێنج تاغوته که . جاله بهر ئه وه ی خوی گه و ره پێویستی کردوو له سه رت که بیا وه ربیبت به تاغوت هه ر له بهر ئه وه دروست نیه بۆتۆ که بمینته وه به نه زانی و نه زانیت تاغوت چیه و واتا که ی تینه گه ی ت ، پێویسته بزانی تاغوت چیه ؟ وه جو ره کانی کامانه یه ؟ تا بتوانیت لێی دوور بکه ویته وه و تانا گاداری بیت و نه که ویته ناویه وه .

به لّام قورئان بخوینته وه به فەرمانه کانی و قه ده غه کرا وه کانیه وه ، وه تیا دایه باسی یه که خواناسی و هاوه ل بۆخوا دانان وه نه زانیت چۆن جیاوای بجه یته نیوانیانه وه ئه وه دروست نیه بۆ مرۆقی موسلمان و ابیت به لکو ده بیست که ئه م شتانه بزانی ت وه ده بیست بۆخوی له سه ر چار و شنی بیت له باره یه وه ، وه لیشی دوور بکه ویته وه وه هۆشیاریش بدات له باره یه وه له پیناوی ئه وه ی که هه ق بناسیت ، له پیناوی ئه وه ی که خوی کرده وه ی بی بکات ، وه بانگی خه لکی بکات بۆ لای وه بۆیان روون بکاته وه له بهر ئه وه با به ته که زۆر گرنگه .

پێویسته بیا وه ربوون به هه موو ئه وانه ، جاهر که سی که بیا وه ر نه بویت پینان یان بیا وه ر نه بویت به هه ندیکیان وه شتیکی له تاغوته کان به راست دانابیت وه جادوو گه ریته ی به راست بزانی ت ، وه حوکوم کردن به جگه له وه ی خوی گه و ره دایه زاندوو به راست بزانی ت ، وه بلی : کات گۆراوه و کات ئیستا جیاوازه ، وه خه لکی

ئه مپرو ناتوانیٖت حوکوم به شه ریعدت بکات وه پیویسته له گهل دهوله ته کاندای برۆین وه له گهل جیهاندا برۆین ئه وهی ئاوا بیٚت بیباوه ر نه بووه به تاغوت ((که خوئی ئه صل له مرؤقی باوه رداردا ده بیٚت بیباوه ر بیٚت به تاغوت پاش ئه وه باوه ر بیٚت ئه و کاته به باوه ر داریکی راسته قینه داده نریت له لای خوای پهروه ر دگار - وه ر گیر)) ، وه ئه گهر بيشلیٚت : لا اله الا الله وه ئه گهر نوٚیش بکات و رۆژووش بگریٚت و حه جیش بکات .

له بهر ئه وهی که ئه و ده لیٚت : حوکوم کردن به وهی خوای گهوره دایه زان دووه له گهل ئه م کاته دا ناگوئیٚت ، دژ ده وه سیتیته وه له گهل شارستانیته تی هاوچه رخدا ، وه له گهل سیاسه تی ولتاندای ، جابویه پیویسته له سه رمان که له گه لیاندا برۆین له و شتانه دا ، وه شه رعی خوای گه وره ش ته نها ده بیٚت له ناو مزگه وته کاندای بیٚت ، وه هه رچی ده رباره ی فه رمانه وه ایی کردن له نیوان خه لکیدا وه فه رمانه وه ایی سیاسی له وه دا پیویسته شان به شانی ولتانه کان ریپگریٚت وه لیی جیا نه بیٚته وه ، ئه وه ئه گهر چیش نوٚیش بکات و رۆژوو بگریٚت و حه جبکات وه بشلیٚت لا اله الا الله به ژماره ی هه ناسه کان ﴿ ئه وه کافرو بیباوه ره ﴾ له بهر ئه وه ی بیباوه ر نه بووه به تاغوت ، وه خوای گه وره بیباوه ر بوونی به تاغوت پیشخستوه به سه ر باوه ره ینان به خوادا ، له بهر ئه وه ی باوه ره ینان به خوا دانامه زریٚت ته نها له دوای بیباوه ر بوون نه بیٚت به تاغوت .

وه به لگه ش فه رمایشتی خوایه که ده فه رمووٚیت : ﴿ وَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ ﴾ النحل: ۳۶
واته: ﴿ به دلنیا بیه وه ئیمه بو هه موو نه ته وه یه ک نیر دراویکمان نار دووه که فه رمانیان پیبکات به په رستی خواو دوور که وته وه له طاغوت ﴾ .

ئه وه بریتی به له به لگه له سه ر ئه وه ی هه ر که سیٚک به په رستی له غه یری خوای گه وره وه ئه ویش رازی بیٚت به و په رستی به ی ده کریٚت یان بانگی خه لکی بکات بۆلای په رستی خوئی یان فه رمانه وه ایی بکات به جگه له وه ی خوای گه وره دایه زان دووه ئه و ئه و که سه له تاغوته کانه وه به لگه ش له سه ر ئه وه فه رمایشتی خوایه که ده فه رمووٚیت : ﴿ وَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ ﴾ النحل: ۳۶

واته: ﴿ به دلنیا بیه وه ئیمه بو هه موو نه ته وه یه ک نیر دراویکمان نار دووه که فه رمانیان پیبکات به په رستی خواو دوور که وته وه له طاغوت ﴾ .

ئه مه وینه ی فه رمایشتی خوای گه وره یه ﴿ فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنْ بِاللَّهِ ﴾ البقرة: ۲۵۶ خوای گه وره کورتی هه لئه هینا له سه ر ووته ی ﴿ أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ ﴾ به لکو فه رمووٚی ﴿ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ ﴾ له بهر ئه وه ی په رستی خوا دروست و دامه زراو نابیٚت ته نها دوای دوور که وته وه نه بیٚت له تاغوت ، جاهه ر که سیٚک شه و و رۆژ خوا په رستیٚت به لام له تاغوت دوور نه که ویته وه ئه و عیاده ت و

په‌رستشه‌که‌ی پو‌و‌چ و به‌تاله ، وه‌ک ئه‌و که‌سه‌ی نو‌یژ ده‌کات و رۆژوو ده‌گریت و حه‌ج ده‌کات وزه‌کاتی مالی ده‌دات و خیر‌ده‌کات و ده‌به‌خشیت ، له‌گه‌ل ئه‌وه‌شدا داوای فریاکه‌وتن له‌ مردوو‌ه‌کان ده‌کات بۆئه‌وه‌ی فریای بکه‌ون وه‌هاوار ده‌کاته‌ مردوو‌ه‌کان جگه‌ له‌خوای په‌روه‌ردگار ئه‌وه‌ بیباوه‌ر نه‌بووه به‌ تاغوت ((واته : ئه‌گه‌ر که‌سیک بیباوه‌ر بو‌و‌بیت به‌ تاغوت ده‌بیت ته‌نها داوا له‌خوا بکات بۆئه‌وه‌ی به‌هانا‌یه‌و بجیت نه‌ک غه‌یری خوا ئیتز ئه‌و غه‌یری خوایه هه‌ر که‌سیک بیت هه‌ر غه‌یری خوایه با پیغه‌مبه‌رانیش بن سه‌لامی خوایان لی بیت با پیاو‌چاکان و شه‌هیده‌کان و ئه‌ولیاکان وه‌ه‌ر که‌سیکی تریش بیت نابیت هاواریان بکاتی خوئه‌گه‌ر دوور‌بیت هه‌له‌ی وای کرد ئه‌وا راست ناکات ئیمان‌که‌ی دانه‌مه‌زراوه واته بیباوه‌ر نه‌بووه به‌تاغوت هه‌ر که‌سیکیش بیباوه‌ر نه‌بیت به‌تاغوت ئه‌وا باوه‌ردار نیه‌ خوای گه‌وره‌ په‌نامان بدات – وه‌رگێر)) .

هه‌موو پیغه‌مبه‌ران سه‌لامی خوایان لی بیت له‌سه‌ر ئه‌وه‌ن ﴿ وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا ﴾ النحل: ۳۶ واته: ﴿ به‌دنیایه‌وه‌ ئیمه‌ بۆ هه‌موو نه‌ته‌وه‌یه‌ک نیر‌دراو‌یکمان ناردوووه ﴾ ئه‌وه‌ گشتیه‌ بۆ هه‌موو پیغه‌مبه‌ران سه‌لامی خوایان لی بیت ، ئه‌وان هاتوون به‌فه‌رمان‌کردن به‌په‌رستنی خودا وه‌ دوور که‌وته‌وه‌ له‌ تاغوت ، جابۆیه‌ پیویسته‌ ئه‌و دووانه‌ وه‌هه‌رئه‌وه‌ش واتای لا‌إله‌إلاالله‌ یه‌ ﴿ أَنْ أَعْبُدُوا اللَّهَ ﴾ ئه‌وه‌ واتای

جیگیر کردنه ﴿ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ ﴾ بریتیه‌ له‌واتای نه‌فی و نه‌هی‌لان له‌ لا‌إله‌إلاالله‌ دا .

﴿ فَأَمَّا صَفَةُ الْكُفْرِ بِالطَّاغُوتِ أَنْ تَعْتَقِدَ بَطْلَانَ عِبَادَةِ غَيْرِ اللَّهِ وَتَتْرَكَهَا وَتُبْغِضَهَا وَتَكْفُرَ أَهْلَهَا وَتُعَادِيَهُمْ .

جاهه‌رچی ده‌باره‌ی چۆنیه‌تی بیباوه‌ر بو‌ونه به‌ طاغوت به‌وه‌ ده‌بیت که‌باوه‌رپت و ابیت هه‌رچی په‌رستنی جگه‌ خوایه‌ هه‌مووی پو‌چ و به‌تاله ، وه‌وازیان لی بیت ، وه‌رقت لیبت ، وه‌ ئه‌و که‌سه‌شی په‌رستنی بۆ ده‌کات به‌بیباوه‌ری دابنیت وه‌ دژایه‌تیان بکه‌یت .

رَاقِهُی شَيْخُ صَالِحِ الْفُوزَانَ

ئه‌وه‌ واتای ﴿ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ ﴾ ﴿ دووربکه‌ونه‌وه‌ له‌ تاغوت ﴾ هه‌ پیویسته‌ ئه‌م شتانه : پیویسته‌ یه‌ که‌مجار بزانی تاغوت چیه‌ ، پاشان لی دووربکه‌ویته‌وه ، هه‌رئه‌وه‌نده‌ پیویست نیه‌ لی دوور بکه‌ویته‌وه به‌لکو پیویسته‌ دژایه‌تی ئه‌وانه‌ش بکه‌یت ده‌سته‌ی تاغوتن و رقت لیان بیت له‌به‌رئه‌وه‌ی ئه‌وان دوژمنی خوان وه‌ خوای گه‌وره‌ش ده‌فه‌رمو‌یت ﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوِّكُمْ أَوْلِيَاءَ ﴾ الممتحنة: ۱ واته ﴿ ئه‌ی ئه‌وانه‌ی باوه‌رتان هی‌ناوه‌ دوژمنی من و

دوژمنی خویشتان مه کهن به دۆست و خو شه ویستی خۆتان ﴿ جابۆیه
پیویسته ئەم شتانە:

یە کەم : کە بزانی تاغوت چییە ، لە بەر ئەو هی ئە گەر تۆ نەیناسیت ئەوا
ناگۆنچیت کە تۆ بتوانیت لیبی دوور بکەویتەو ، چۆن لە شتیکی
نەزانراو دوور دە کەویتەو؟!

دووهم : ئە گەر ناسیت ئاسان دەبیت لە سەرت لیبی دوور بکەویتەو .
سێیەم : ئە گەر لیبی دوور کەویتەو ئەوا پیویستە دژایەتی بکەیت
و پیویستە رقت لیبی بیت وەرقت لە شوینکە و توانی بیت وە دژایەتیان
بکەیت لە بەرخاتری خوای گەورە عزوجل .

.....
﴿ وَأَمَّا مَعْنَى الْإِيمَانِ بِاللَّهِ أَنْ تَعْتَقِدَ أَنَّ اللَّهَ هُوَ الْإِلَهَ الْمَعْبُودَ وَحْدَهُ دُونَ مَا سِوَاهُ .

و هەرچی واتای باوەربوونە بەخوا بریتیه لەو هی کە باوەرت و ابیت تەنها
خوای گەورە تاکە خوای پەرستراو ، بە تەنها بێ هیچ پەرستراویکی تر .

.....
: راقه‌ی شیخ صالح الفوزان
.....

ئەو واتای باوەربوونە بەخوا : بەو هی بەدڵە کەت باوەرت و ابیت کە
خوای گەورە بە تەنها شایستەیه بۆ پەرستن بۆ کردن بە تەنها بێ هیچ
پەرستراویکی تر ، و بەو هی کە باوەرت و ابیت کە هەرچی
پەرستراویک هەیه جگە لەخوا پووچ و بەتالە ، ئیتر ئەو پەرستراو لە

فریشتەکان بیت یان لە پیغەمبەران سەلامی خویان لی بێ بیت یان لە
پیاوچاکان بیت یان لە دارەکان و بەردەکان و بتەکان بیت ، پیویستە
کە بیباوەر بیت بە هەموو ئەوانە ((واتە لە پەرستشە کە دا پیویستە
بیباوەر بیت بەوانە نەك دوور بیت بیباوەر بیت بە فریشتەکان یان بە
پیغەمبەران سەلامی خویان لی بێ یان بە پیاوچاکان چونکە شەیحی
ئیسلام مەبەستی پەرستشە کە دەبیت بە تەنها بۆ خوای گەورە ئەنجام
بدریت بە تەنها بە بێ هیچ جوړە هاوێڵ بۆ دانانیك ئەو زانراو کە
ئیمان بە فریشتەکان یان بە پیغەمبەران سەلامی خویان لی بێ دوو
پایە ئیمانە ئە گەر کەسیك باوەری بەو دووانە نەبیت بێگومان
بیباوەرە حەزمکرد ئەو روونکە مەو نەك بەهەلە تیگەن — وەرگیر))
ئەو واتای باوەربوونە بەخوا کە بەدڵە کەت باوەرت و ابیت کە هیچ
شتیک شایستەیه پەرستش بۆ کردن نیه جگە لە خوای پەروردگار ،
و باوەرت و ابیت ئەو هی پەرستراو لە غیری خوای گەورە پووچ و
بەتالە ، ئەو پیویستی ئەم بیروباوەرەیه .

بە تەنها ئەو بەس نیه کە تۆ ئەو بە زارت ((زوبانت)) بلایت بە بێ
ئەو هی دڵە کەت باوەری و ابیت ، و ئەو هوش بەس نیه کە تۆ تەنها
بە ئەندامەکانی لاشەت ئەو ئەنجام بە دەیت ، جاتۆ نوێژ دە کەیت و
رۆژوو دە گریت و دە لیبیت : من جگە لەخوا هیچی دیکە ناپەرستم .

به‌لام ده‌لی: هیچ نازام ده‌بارهی پهرستی ئه‌وانه ، ئه‌وانه‌ی گۆرو مه‌زرگاكان ده‌پهرستن ، ناتوام بلیم ئه‌وانه له‌سه‌ر به‌تالان له‌كاتیکدا ئه‌وان نوێژ ده‌که‌ن و روژوو ده‌گرن و ده‌لین لاله‌الله .

پیی ده‌لین: تو له‌واتای لاله‌الله تینه‌گه‌یشتووی وه له‌واتای باوه‌رپوون به‌خوا و بیباوه‌رپوون به‌تاغوت تینه‌گه‌یشتووی ، وه‌ئه‌گه‌ر تیگه‌یشتیایه به‌تیگه‌یشتیکی راسته‌قینه ئه‌وا ده‌ترانی که باوه‌رپوون به‌خوا دانامه‌زریت تنه‌ها کاتیک نه‌بیته که بیباوه‌رپه‌یت به‌تاغوت له‌ئاشکراو نه‌پیدا ((شاراویدا)) له‌پروکه‌شدا به‌زمان وه‌له‌نه‌پیدا به‌بیروباوه‌ر.

.....
 و تخلص جميع أنواع العبادة كلها لله. وتنفيها عن كل معبود سواه
 وه‌دلسۆزی بنوینی له‌ئه‌نجامدانی هه‌موو جووره‌کانی پهرستندا بۆخوا ، وه
 ئه‌نجامدانی پهرستش به‌دوور بگریت له‌هه‌موو پهرستراویکی جگه له‌خوا .

.....
 : راقه‌ی شیخ صالح الفوزان
 .....

ئه‌وه واتای باوه‌رپه‌ینانه به‌خوا : که‌هه‌موو په‌ستنه‌کان بۆخوای گه‌وره
 ئه‌نجام به‌هیت ، هیچ شتیکی لی جیه‌جی نه‌که‌یت بۆغه‌یری خوا ،
 هه‌روه‌کو ئه‌و که‌سه‌ی نوێژ ده‌کات و روژوو ده‌گریته و زه‌کات
 ده‌دات که‌چی هاوار ده‌کاته‌غه‌یری خوا وه‌داوای فریاکه‌وتن
 له‌غه‌یری خوا ده‌کات ، بۆ جگه له‌خوا ئازهل سه‌رده‌په‌یت ، ئه‌وه

عه‌بدی خوایه له‌شتیکدا وه‌عه‌بدی غه‌یری خوا له‌شتیکی تر دا ، ئه‌و
 که‌سه موشریک و هاوه‌ل په‌یداکاره . پیویسته هه‌موو جووره‌کانی
 په‌رسته‌کان هه‌ره‌هه‌مووی بۆخوا بیته ﴿ أَلَا لِلَّهِ الدِّينُ الْخَالِصُ ﴾ الزمر: ۳
 واته ﴿ په‌ستنی ته‌واو خاوین و دوور له‌هه‌موو جووره‌ها وه‌لدانانیک
 تنه‌ها هه‌ربۆخودایه ﴾ پیویسته هه‌موو عیباداته‌کان هه‌مووی بۆخوا
 بیته ﴿ قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴾ (۱۱۲)
 الأنعام: ۱۶۲ واته ﴿ بلی: نوێژوو قوربانی و ژیان و مردنم
 هه‌ره‌هه‌مووی بۆخوای په‌روه‌ردگاری جیهانیه‌کانه ﴾ .

به‌لام ئه‌وه‌ی خوای گه‌وره ده‌پهرستیته به‌هه‌ندی پهرستش وه جگه
 له‌خواش ده‌پهرستیته به‌جووره‌ها عیباداتی تر له‌پهرستشه‌کان ئه‌وه
 باوه‌ری به‌خوا نه‌هیناوه ، وه‌ك ئه‌وانه‌ی نوێژه‌کانیان ده‌که‌ن وه حه‌جی
 مالی خوا ده‌که‌ن وه به‌زمانیان شه‌هاده‌ته‌ین ده‌لین ، به‌لام له‌گه‌ل
 ئه‌وه‌دا جگه له‌خوا ده‌پهرستن ، داوا له‌مردووه‌کان ده‌که‌ن ، وه‌ئاژه‌ل
 بۆ مردووه‌کان سه‌رده‌په‌رن ، وه‌شت له‌سه‌ر خۆیان پیویسته ده‌که‌ن
 بۆمردووه‌کان ، وه‌به‌ده‌وری گۆره‌کاندا ده‌سورپه‌نه‌وه‌و ته‌واف ده‌که‌ن ،
 ئه‌وانه خوای گه‌وره‌یان نه‌پهرستووه به‌لکو ئه‌وانه هاوبه‌ش په‌یداکه‌رو
 موشریکن ، له‌به‌رئه‌وه‌ی هه‌رگیز په‌رستی خواو په‌رستی جگه له‌خوا

واته: ﴿ هیچ کومه لیک نابینیت که باوه ری به خواو به پرژزه کهی تر هبیت دوستایه تی نه وانه بکه ن دژایه تی خواو پیغه مبه ره کهی ﴾ ده که ن، هه رچه نده نه وانه باو کیان یان کورو نه و هیان یان برایان یان هوزو تیره یان بن ﴿ .

وه ههروه ها ده فهرمویت ﴿ قُلْ إِنْ كَانَ آبَاؤُكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ وَإِخْوَانُكُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ وَعَشِيرَتُكُمْ وَأَمْوَالٌ اقْتَرَفْتُمُوهَا وَتِجَارَةٌ تَخْشَوْنَ كَسَادَهَا وَمَسَاكِنُ تَرْضَوْنَهَا أَحَبَّ إِلَيْكُمْ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَجِهَادٍ فِي سَبِيلِهِ فَتَرَبَّصُوا ﴾ التوبة: ۲۴ واته ﴿ نهی پیغه مبه ری خوا ﴿ پیان بلی : نه گهر باو و باپیرانتان و هر پوله و نه وه کانتان و براکانتان و هاوسه رانتان و عه شیرته کانتان و مال و سامانیک که به دهستان هیناوه یان بازار گانیه ک که ده ترسن بیبازاری رپوی تی بکات وه خانوو به ره و کوشک و ته لاریک که حه زده که ن لی تان تیک نه چیت و دل تان پیی خوشه لاتان خوشه ویستره له خواو پیغه مبه ری خوا ﴿ و جهاد و تیکوشان له پیناوی خوا دا دهی چاوه رپوانی نه وه بن ﴿ ﴿ فترَبَّصُوا ﴾ التوبة: ۲۴ واته : چاوه رپوانی نه وه بن که خوای گه وره ده به ییت به سه رتاندا ﴿ فترَبَّصُوا حَتَّى يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرٍ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴾ واته ﴿ چاوه رپوانی نه وه بن تا خوای گه وره فه رمانی خویتان بوده نی ریت و توله تان لیده کاته وه ، خوای گه وره ش هه رگیز رپنمواپی

قهومی یاخی و له سنور ده رچوو ناکات ﴿ ناوی بردن به له سنور ده رچووان ، ده رچووان له گو پرایه لی خوای گه وره جلّ و علا . جابویه پیویسته دوستایه تی له به رخاوا دوزمنایه تی له به رخاوا ، نه و که سه ی خه لکی لای نه و وه کویه که بیاوه ر نه بووه به تاغوت ، به لکو نه و که سه بیاوه ر بووه به تاغوت دوستایه تی و دوزمنایه تی له به رخاتری خوای گه وره ده کات ، وه له به رخاوا هه رکه سیکی خوش ویست خوشی ده ویت وه هه رله به رخاوا رقی له هه رکه س بیت رقی لییه تی ((دوستایه تی و دوزمنایه تی له گه ل خه لکانی ده ورو به ریدا له بهر هه و او ئاره زووی خوی نیه به لکو به ته نها له به رخاتری خوای په ووه ر دگاره جلّ جلاله – وه رگیز))

﴿ وهذه ملّة إبراهيم التي سفة نفسه من رغب عنها .
 نه مه میلله تی ئیبراهیمه ﴿ که هه رکه سی خوی به دوور بگری له شوین که وتنی گیل و نه زانه .

.....
 راقه ی شیخ صالح الفوزان
 .....

خوای گه وره جلّ و علا پیغه مبه ره کهی ، موحه مه دی ﴿ ناردووه به وهی پیغه مبه ر ئیبراهیمی پیدا ناردبوو که نه وه ش بریتی بوو له به تا ک خوا گرتن له په رسته کاندا و از هیان له جگه له خوای گه وره له په رسته کاندا ، وه رقی لیوونه وه له به رخاوا گه وره ،

وه خوشه وستی له بهرخوا ، میلله تی ئیبراهیم ﷺ ههروه کو خوی گهوره ده فره مویت ﴿ قَدْ كَانَتْ لَكُمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ فِي إِبْرَاهِيمَ وَالَّذِينَ مَعَهُ إِذْ قَالُوا لِقَوْمِهِمْ إِنَّا بُرَءُؤُا مِنْكُمْ وَمِمَّا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ كَفَرْنَا بِكُمْ وَبَدَا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ الْعَدَاوَةُ وَالْبَغْضَاءُ أَبَدًا حَتَّى تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَحَدَهُ ﴾ الممتحنة: ٤

واته: ﴿ بهراستی بوئیه ههیه ئه ی باوهرداران له ئیبراهیم و له وانه ی باوهریان هینابوو له گه لیدا سه رمه شقیکی چاک و جوان، جاده بیت ئیوه ش ئه ی باوهرداران چاو له وان بکه ن و خۆتان له بته کان و له و خزمه دارو به رد په رستانه به دوور بگرن و ته نها خواتان خوش بویت، کاتی به گه له بیاوه ره کانیا ن ووت: بهراستی ئیمه بیزارو به رین له خۆتان و له و بتانه ی له جیاتی خوا ده یان په رستن و بیاوه رین پیتان ، وه به هه میشه یی دوژمنایه تی و رکه به رایه تی له نیوانماندا په یدا بووه تاباوه ر به خوی تاک و ته نیا دینن و هاوبه شی بو دانانین، له وان هدا چاو له ئیبراهیم بکه ن .

ئه مه یه میلله تی ئیبراهیم ﷺ دوژمنایه تی دوژمنانی خوا ، وه دووره په ریزی له خویان و له دینه که یشیا ن ، جاهه ر که سیك پشتیا ن تینه کات ئه وه له میلله تی ئیبراهیم ﷺ نیه به لکو پیغه مبه ر ئیبراهیم ﷺ پشتیکرده باوکی خوی ﴿ فَلَمَّا بَيَّنَّ لَهُ أَنَّهُ عَدُوٌّ لِلَّهِ تَبَرَّأَ مِنْهُ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ لَأَوَّاهٌ حَلِيمٌ ﴾ التوبة: ١١٤ واته ﴿ جا که زانی باوکی دوژمنی خوی به شقی تیکردوو به رانه تی لیکرد چونکه ئیبراهیم ﷺ پایوکی ملکه چ و هیمن و له سه ر خۆ بوو به رامبه ر

به خه لکانی نه زان ﴿ ئه مه یه میلله تی ئیبراهیم ﷺ : خوشه وستی له بهرخوا و رِق لیبوون له بهرخوا .

﴿ وهذه هي الأسوة التي أخبر الله بها في قوله تعالى ﴾ : ﴿ قَدْ كَانَتْ لَكُمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ فِي إِبْرَاهِيمَ وَالَّذِينَ مَعَهُ إِذْ قَالُوا لِقَوْمِهِمْ إِنَّا بُرَءُؤُا مِنْكُمْ وَمِمَّا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ كَفَرْنَا بِكُمْ وَبَدَا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ الْعَدَاوَةُ وَالْبَغْضَاءُ أَبَدًا حَتَّى تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَحَدَهُ ﴾ الممتحنة: ٤

وه ئه مه یه که خوی گه وره هه والی له باره وه داوه و به سه رمه شقی باسی کردوو وه کو ده فره مویت: ﴿ بهراستی بوئیه ههیه ئه ی باوهرداران له ئیبراهیم و له وانه ی باوهریان هینابوو له گه لیدا سه رمه شقیکی چاک و جوان، جاده بیت ئیوه ش ئه ی باوهرداران چاو له وان بکه ن و خۆتان له بته کان و له و خزمه دارو به رد په رستانه به دوور بگرن و ته نها خواتان خوش بویت، کاتی به گه له بیاوه ره کانیا ن ووت: بهراستی ئیمه بیزارو به رین له خۆتان و له و بتانه ی له جیاتی خوا ده یان په رستن و بیاوه رین پیتان وه به هه میشه یی دوژمنایه تی و رکه به رایه تی له نیوانماندا په یدا بووه تاباوه ر به خوی تاک و ته نیا دینن و هاوبه شی بو دانانین، له وان هدا چاو له ئیبراهیم بکه ن .

رافعی شیخ صالح الفوزان

واته که‌ی سه‌رمه‌شقه ، وه‌سه‌ره‌تای سوره‌ته‌که‌ خ‌وای گه‌وره
 ده‌فه‌رمویت ﴿ یٰٓأَیُّهَا الَّذِیْنَ ءَامَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّی وَعَدُوِّكُمْ اَوْلِیَاءَ تُلْقُوْنَ
 اِلَیْهِمْ بِالْمُؤَدَّةِ وَقَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُمْ مِنْ الْحَقِّ یُخْرِجُوْنَ الرَّسُوْلَ وَاِیَّاكُمْ اَنْ
 تُؤْمِنُوْا بِاللّٰهِ رَبِّكُمْ اِنْ كُنْتُمْ حَرَجْتُمْ جِهَدًا فِی سَبِیْلِیْ وَاَبِغَاۗءَ مَرْضٰقِیْ تُسْرِوْنَ
 اِلَیْهِمْ بِالْمُؤَدَّةِ وَاَنَا اَعْلَمُ بِمَا اَخْفَيْتُمْ وَمَا اَعْلَنْتُمْ وَمَنْ یَفْعَلْهُ مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ
 سَوَاۗءَ السَّبِیْلِ ﴿۱﴾ اِنْ یَتَّقَوْكُمْ یَكُوْنُوْا لَكُمْ اَعْدَاۗءٌ وَّیَبْسُطُوْا اِلَیْكُمْ اَیْدِیْهِمْ
 وَاَلْسِنَتَهُمْ بِالسُّوۡءِ وُودُوْا لَوْ تَكْفُرُوْنَ ﴿۲﴾ لَنْ تَنْفَعَكُمْ اَرْحَامُكُمْ وَاَلَّا اَوْلَادُكُمْ یَوْمَ
 الْقِیَمَةِ یَفْصَلُ بَیْنَكُمْ ؕ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُوْنَ بَصِیْرٌ ﴿۳﴾ قَدْ كَانَتْ لَكُمْ اُسُوۡةٌ
 حَسَنَةٌ فِیْ اِبْرٰهِیْمَ ؕ وَالَّذِیْنَ مَعَهُۥ اِذْ قَالُوْا لِقَوْمِهِمْ اِنَّا بُرَءُوْا مِنْكُمْ وَمِمَّا تَعْبُدُوْنَ
 مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ كَفَرْنَا بِكُمْ وَّبَدَا بَیْنَنَا وَبَیْنَكُمْ الْعَدَاوَةُ وَالْبَغْضَاءُ اَبَدًا حَتّٰی تُؤْمِنُوْا
 بِاللّٰهِ وَحَدَّۙءَ ﴿ الممتحنة: ۱ - ۴

واته: ﴿ نه‌ی ئه‌وانه‌ی باوه‌رتان هیناوه دوزمنی من و دوزمنی خوتان
 مه‌گرنه دوست و خوشه‌ویست، چونکه نیشانه‌ی ئیمان و باوه‌ری
 راسته‌قینه ئه‌ویه که ناحه‌زو دوزمانانی دینی خواتان خوش‌نه‌ویت و
 که خوشه‌ویستیان بده‌نی به ناگادار کردنیان له نه‌ینی خوتان، که بی‌

گومان ئه‌وان بی‌باور بوون به‌وه‌ی هات بوتان له حه‌ق واته کافر بوون
 به قورئان و ئیسلام، جگه له‌وه‌ش له مه‌دا ئیوه و پیغه‌مبه‌ریان ﴿ ﷺ
 ده‌ر کرد له‌به‌ر باوه‌رتان به خ‌وای په‌روه‌ر دگارتان ئه‌گه‌ر ئیوه له
 مه‌ککه‌ ده‌رچون بوجیهاد له ریگه‌ی مندا به‌نیازی به‌ده‌ست هینانی
 ره‌زامه‌ندی من، دوستایه‌تی دوزمنی من و خوتان مه‌کن، که
 نه‌ییه‌ کانتانیان به دزی بده‌نی له‌به‌ر خوشه‌ویستی وه‌کو نامه‌که‌ی
 (حاته‌ب) له کاتی‌کدا من زاناترم به‌وه‌ی شار دوتانه‌ته‌وه به‌وه‌ش
 ناشکراتان کردووه، هه‌ر که‌سیکتان ئه‌و کاره بکات ئه‌وه به دنیاییه‌وه
 ری‌ی راستی ون کردووه و سه‌ری لی‌شیواوه تا ده‌فه‌رمویت: (به‌راستی
 بو ئیوه هه‌یه ئه‌ی ئیمانداران له ئیبراهیم و له‌وانه‌ی برویان هینابوو
 له‌گه‌لیان، سه‌رمه‌شقییه‌کی چاک و جوان جا ده‌بی‌ت ئیوه‌ش ئه‌ی
 برواداران له‌وان چاو بکه‌ن و خوتان له بته‌کان و له‌و خزمه‌دارو
 بته‌رستانه به‌دوور بگرن، ته‌نها خواتان خوش‌بوی، کاتی به‌قه‌ومه‌بی
 باوه‌ره‌کانیان وت به‌راستی ئیمه‌ بیزارو به‌رین له خوتان و له‌وبتانه‌ی له
 جیاتی خوا ئه‌یپه‌رستن، وه‌بی باوه‌رین پیتان وه‌هه‌میشه دوزمنایه‌تی و
 رکه‌به‌رایه‌تی له نیوانماندا په‌یدا بووه تا باوه‌ر به خ‌وای تا‌کو ته‌نیا دین و
 هاوبه‌شی بو دانانین. ﴿ نه‌وه بریتیه له یه‌کخواناسی .

وه‌ئه‌مه‌یه که بریتیه له به‌ندایه‌تیکردنی خ‌وای گه‌وره ، وه‌ئه‌وه بریتیه له
 بی‌باوه‌ربوون به تاغوت ، به‌س نیه هه‌رئه‌وه‌نده‌ی بلیت : من بی‌باوه‌رم

به تاغوت به لام ئه وه جیه جی ناکهیت له کرده وه کانتدا وه به دله کشت باوهرت بهو شیوهیه نیه ، ئه وه به تنهها بهس نیه .

.....
 ﴿ الطاغوت عام في كل ما عُبد من دون الله ورضي بالعبادة من معبود أو متبوع أو مطاع في غير طاعة الله ورسوله فهو طاغوت. وه طاغوت گشتیه بۆ ههرشتی پهرستری جگه له خوا وه رازیش بیته به نه نجامدانی ئه وه پهرستنه بۆی، جائه وه پهرستنه له شیوهی به ندایه تی کردندا یان شوینکه وتندا یان گوپرایه لی کردندا بیته که پیچه وانیه گوپرایه لی کردنی خواو پیغه مبهری کهی ﴿ بن ئه وه تاغوته .

راقهی شیخ صالح الفوزان

جاهه موو ئه وه شتانهی پهرستراوه جگه له خوا وه رازیش بووه بهو پهرستنه ی بۆی کراوه ئه وه به تاغوت ناوده بریت و له ((الطغیان)) هوه هاتوووه که بریتیه له سنور دهرچوون .

ئه وانیه پهرستراوان له بته کان و کهسه کان ئه گهر به وه پازیسوو که بۆی ده کریت له پهرستن یان شوینکه وتن له جگه گوپرایه لی خوای گه وره دا ، ئه وانیه شوین بیباوه ران و شوین گومرپایان ده کهون ، ئه وانیه هه موویان بیباوه رنه بوون به تاغوت له بهرئه وه ی پیویست وایه شوین پیغه مبهری خوا ﴿ بکهون ، جائه وه کهسه ی شوین ههر کهسیک ده کهویت جگه له پیغه مبهری خوا ﴿ ئهوا ئه وه کهسه بیباوه رنه بووه

به تاغوت ، له بهرئه وه ی خوای گه وره پیویستی کردوووه له سه رمان شوین پیغه مبهری خوا ﴿ بکهوین وه شوین جگه له وه نه کهوین ﴿ . ئه وانیه هه رامکراوه کان هه لال ده کهن ، وه هه لال کراوه کان هه رام ده کهن ئه وانیه پیویسته سه رپیچیان بکهوین و گوپرایه لیان نه کهوین ، گوپرایه لی هه یج کهس ناکهین ته نهها به گوپرایه لی خوای گه وره نه بیته و له بهرئه وه شه پیغه مبهری خوا ﴿ ((لا طاعة لمخلوق في معصية الخالق))^۷ واته ((گوپرایه لی هه یج کهسیک ناکریت له سه رپیچیکردنی خوای گه وره دا)) له بهرئه وه یه دروست نیه بۆمان گوپرایه لی هه یج کهسیک بکهوین ته نهها له گوپرایه لی کردنی خوای گه وره دا نه بیته ، ئه گهر گوپرایه لی کاری خوا بوو گوپرایه لی ده کهوین خو ئه گهر فه رمانی پیکردین به سه رپیچیکردنی خوا ئهوا ئیمه سه رپیچی ئه وه ده کهوین و رازی نابین پی و گوپرایه لی ناکهین .

.....
 ﴿ والطواغيت كثيرة ورؤوسهم خمسة .

الأول : الشيطان الداعي إلى عبادة غير الله ، والدليل قوله تعالى : ﴿ أَلَمْ أَعْهَدْ لَكُمْ بَيْنِي وَبَيْنَ آدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمُ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴾ يس : ۶۰ وه تاغوته کانیش زۆرن و سه ره کیتزینیان پینجه .

^۷ مشکاة المصابيح ۳۶۹۶ من حديث النواس بن سيمان قال : قال رسول الله صلى الله عليه وسلم : " لا طاعة لمخلوق في معصية الخالق " وهو حيث صحيح .

یه کهم: شهیتان که خه لکی بانگ ده کات بو پهرستی جگه له خوا: وه به لگهش خوای گه وره ده فهرمویت: ﴿ اَلَمْ اَعٰهَدْ اِلَيْكُمْ يٰٓاٰدَمَ اَنْ لَا تَعْبُدُوْا الشَّيْطٰنَ اِنَّهٗ لَكُمۡ عَدُوٌّ مُّبِيْنٌ ﴾ بیس: ۶۰
 واته: ﴿ نهی نه وه کانی ئادهم ﴾ ناخر من پیشتر په یمانم لیوره نه گرتن که شهیتان نه پهرستن چونکه نهو بوئیوه دوژمنیکی ناشکرایه .

راښه شیخ صالح الفوزان

تاغوته کان زورن : بریتیه له ههر که سیك دهر چوو بیت له گوپرایه لیکردنی خوای گه وره جائه وه تاغوته ، وه نه وهش له ژماره نایهت و به لأم سهره کیتیت تاغوته کان بریتین لهو پیئجه .
 یه کهم : شهیتان له بهر نه وهی ئه صل و بنه رته تی تاغوته کان بریتیه له شیه تان وه له وینهی نهو شهیتانه ئینسیه کان ((مروییه کان)) نه وانهی که پهرستی جگه له خوا بو خه لکی دهر ازیئنه وه و لایان جوانی ده کهن وه ناوی تری لی ده نین به کومه له ناویکی هه ل خه له تیئهر ، سهر برینی ئاژول بو جگه له خوا بو خه لکی حه لال ده کهن و به دروستی دهران ، وه نه زر کردن بو جگه له خوا به دروست دهران ، وه داوای فریا که وتن له جگه له خوای گه وره به دروست دهران ، وه هاوارده که نه مردووه کان ، نه وه به دروست دهران ، وه ناوی وای لیده نین خه لکی پی هه لده خه له تیئن ، ئانه وانه تاغوته کانن .

پهرستی شهیتان به گوپرایه لیکردنی ده بیت ، جاهر که سیك به گوئی کرد نهوا پهرستوویه تی ، به جیاوازی جوړه کانی نه م پهرستنه ، تیا به تی که ده گاته ئاستی بیباوه ری و شهیرک بو خوا دانان وه تیا به تی که له وه که مته به گوپره ی گوپرایه لی کردنی شهیتان ، هه موو سه ری پیچیه ک گوپرایه لی کردنه بو شهیتان و تونترینیان و خراپترینیان بریتیه له هاوبهش بو خوا دانان ، وه یارمه تی ددهن شهیتانه مروییه کان له زانا گومراکان نه وانهی بانگه وازی خه لکی ده کهن بو پهرستی جگه له خوای گه وره و ناوی جگه له شیرکی لیده نین ، ناوی ده نین ته وه سول یان ناوی ده نین خو شه ویستی بو پیاوچاگان یان جگه له وهش له جوړه کانی ناوه هه ل خه له تیئهره کان ، نه وانه له یارمه تی دهرانی شهیتان ، خوای گه وره هه والی داوه که جنو که کان شهیتان یان هدییه وه مروقه کانیش شهیتان یان هدییه هه روه کو ده فهرمویت ﴿ شَیْطٰنَ الْاِنْسِ وَالْجِنِّ یُوْحٰی بَعْضُهُمْ اِلٰی بَعْضٍ زُخْرَفَ الْقَوْلِ عُرُوْرًا ﴾ الانعام: ۱۱۲
 واته ﴿ شهیتانی جنو که و مروقه هه ندیکیان و وته ی رازا وه و بی ناوه روک به هه ندی خه لکی ساده راده گه یه نن به مبه بهستی له خشته بردن و چه واشه کردن و ترساندن یان له رپی هه ق ﴾ یارمه تی دهرن له سهر گومراکردنی نه وه کانی ئادهم سه لامی خوای لی بیت ، نه وه بریتیه له جوړی یه کهم له تاغوته کان : شهیتان وه ههر که سیكیش بروات له ریگه ی شهیتانه وه هه تا نه گهر مروقیش بلیت من شهیتان ناپه رستم .

دهلین : نه گهر به گویت کرد وهملت بۆکه چکرد ئهوا په رستووته
 بتهویت یان نه تهویت ، نهو کهسهی شهیتان ناپه رستیته ئهو کهسهیه
 پیچه وانهی ده کات و سه ریچی ده کات ، نهوه بریتیه لهو کهسهی که
 شهیتان ناپه رستیته ، بهلام جاری و اهدهیه په رستیته شهیتان ده گاته
 رادهی بیباوه ری دهر کهر له باز نهی ئیسلام ، وه جاری واش هدهیه لهوه
 که مته ، بهلام هه ره هموی گوپراه لیه بۆ شهیتان ((واته هه موو
 گوپراه لیه که وه کویهک و انیه هه یه تی مروقی پی بیباوه ری ده بیته
 هه یه تی مروقی پی بیباوه ری نایته جو ری گوپراه لیه که دیاری ده کات
 نایه له باز نهی ئیسلام ده ری ده کات یا خود نا - وه رگیی))

.....
 ۱۱ الثاني : الحاکم الجائر المغیر لأحكام الله ، والدلیل قوله تعالى :

﴿ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ ءَامَنُوا بِمَا نُزِّلَ إِلَيْكَ وَمَا نُزِّلَ
 مِنْ قَبْلِكَ يُرِيدُونَ أَن يَتَحَاكَمُوا إِلَى الطَّاغُوتِ وَقَدْ أُمِرُوا أَنْ يَكْفُرُوا

بِهِ وَيُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُضِلَّهُمْ ضَلَالًا بَعِيدًا ﴿٦٠﴾ النساء : ٦٠
 دووهم : کار به دهستیکی سته مکار که یاساو شه ریعه تی خوای گه و ره
 ده گو ریته : وه به لگهش خوای گه و ره ده فه رمویته : ﴿ نه ری ئه وانته نه دیوه
 واده لین باوه ری یان به و به رنامه و قورئانه هه یه دابه زینراوه بوته و به و
 په یامهش پیش تو دابه زینراوه باوه ری ده کهن ده یانه وی بۆ برینه وهی داواو
 کی شه کان یان بچه لای تاغوت و به رنامه شه یتانیه کان ؟ له کاتی که دا

فه رمان یان پی درا بوو به و به رنامه شه یتانیانه باوه ری نه کهن و کار نه کهن و
 شه یتانیته ده یه وی گو مرایان بکات به گو مرآ کرد نیکی یه کجار دو ورو بی
 سنور بۆ یه ناوا سه ر بۆ به رنامه دو نیاییه کان شو ر ده کهن .

.....
 راقهی شیخ صالح الفوزان
 .....

دووهم : هه ر که سیک حوکوم بکات به جگه له وهی خوای
 گه و ره داییه زان دووه ، نهوه هه موو که سیک ده گریته وه که
 حوکوم بکات به جگه له وهی خوای گه و ره داییه زان دووه
 له نیوان خه لکیدا له کاتی بوونی کی شه و نا کو کییه کاندایه ،
 حوکوم بکات له نیوان یاندا به یاسای ده ستردی مروقی یان
 حوکوم بکات له نیوان یاندا به نه ریته کانی ده شته کیه کان و
 هۆزه کان و کوچه رییه کان نهو شتانهی له نیوان خو یاندا
 کردوو یانه به یاساو له سه ری دهر و ن و پشت هه ل بکات له
 قورئانه کهی خوا نهوه بریتیه له تاغوت ، فه رمان په وایی ده کهن
 به جگه له وهی خوای گه و ره داییه زان دووه ، وه ابانگه شه
 ده کهن که نه وه له بهر به رزه وهندی و ری که خستی نیوان خه لکه
 نهوه درو یه ، چاک سازی روونادات ته نها به قورئانه کهی خوا
 نه بیته ، وه ری که خستی نیوان خه لک و باوه رداران نایته ته نها

به کتابه کهی خوی گهوره نه بیّت خوی گهوره ده فهرمویت

﴿ فَكَيْفَ إِذَا أَصَابَتْهُمُ مُصِيبَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ ثُمَّ جَاءُوكَ يَحْلِفُونَ بِاللَّهِ إِنْ أَرَدْنَا إِلَّا إِحْسَانًا وَتَوْفِيقًا ﴾ ﴿٦٣﴾ أُولَئِكَ الَّذِينَ يَعْلَمُ اللَّهُ مَا فِي قُلُوبِهِمْ فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَعِظْهُمْ وَقُلْ لَهُمْ فِي أَنْفُسِهِمْ قَوْلًا بَلِيغًا ﴿٦٤﴾ وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَسُولٍ إِلَّا لِيُطَاعَ بِإِذْنِ اللَّهِ ﴿٦٤ - ٦٢﴾

واته ﴿ جاکاتی بهوی نهو کردهوه خراپه یانهوه که پیش خویانیان خستووه نه هامه تیه کیان تووش ده بیّت پاشان به هاوار هاوار دینه لات و سویند به خوا ده خون که نیمه له بردنی کی شه و ناژاوه کاغان بۆلای غهیری محمد ﴿ تهنها چاکسازی و برینهوهی کی شه و ناژاوه که مان مه به ست بووه بهرژه وهندی واداوای کردووه نانه وانه که سانیکن خوا نه زانی چ مه به ست و نیازیک له دلپاندایه جاتوش پشتگوئیان بجه و لیان گهری و پوزشیان لیوهرمه گره و به جوانی ناموزگاریان بکه بالهوه زیاتر دروو ده له سه و فروفیل نه کهن وه به و وتهیه کی جهر گبرانه له گه لیان بدوی به شیوهیه که هیچ قسه یان نه مینی و خو بدنه به ده ستوه له دروو ده له س ده ست هه لبگرن ، وه هر که سیکی شمان به په یامبه ریه تی نار دبیّت ته نیا هه ربوئه وه بووه که ده بیّت به فهرمانی خوا گوپراهلی بگری و نه گهر نهو دوو رووانه کاتی سته میان له خویان کرد به وه کی شه کانیاں برده لای تاغوته کان هاتبنایه لای توئه ی محمد ﴿ وداوای لیبوردنیاں له خوا کردبایه و پیغه مبه ریش ﴿ داوای

لیبوردنی بوبکردنایه بیگومان خویان به ته و به وه رگرو میهره بان

ده ست ده کهوت ﴿ نه گهر نه وانه بگه رانایه ته وه بۆلای خوا ، ﴿ جَاءُوكَ ﴾ النساء: ٦٤ وه هاتبایه ت بۆلای توئه ی محمد ﴿ نه وه له ژیا نی پیغه مبه ردا ﴿ به لام له دوای مردنی نهوا نابیّت برؤن بۆلای گوره کهی ، مروژ نه گهر گوناھی کرد ده گهرینه وه بۆلای خوا داوای لیخوش بوونی لیده کات له هر شوینیک بیّت و خوی گهوره لیبوردوه به به زهیه ، و پیویست ناکات که بجیت بۆلای گوری پیغه مبه ری خوا ﴿ ههروه کو هه ل خه له فاهو کانی نیستا ده یلین ، نه وه به لگه یه له سه ر نه وهی که تاوانکار ده رواته لای گوره که و داوای لیبوردن له پیغه مبه ری خوا ﴿ ده کات و له لای گوره که دا داوای لیخوش بوون ده کات ، نه وه درویه پیغه مبه ری خوا ﴿ فهرمانی نه کردووه له لای گوره کهیدا داوای لیخوش بوون بگریت ، وه هاوه له به ریه کانیش نه ده چوون بۆلای گوره کهی پیغه مبه ری خوا ﴿ تا له ویدا داوای لیخوش بوون بکه ن ، نه وانه ده گه رانه وه بۆلای خوا له هه موو شوینیکدا ، پیویست ناکات تو بجیت بۆلای گوره کهی به لام له ژیا نیدا به و شیوهیه بوو له به رنه وهی نه وان خراپه یان کرد به رامبه رمافی پیغه مبه ری خوا ﴿ جائه وان ده رپویشن و داوای لیبوردنیاں ده کرد له لای پیغه مبه ری خوا ﴿ له دوای گه رانه وه بۆلای خودا ، جائه وه سه رپیچی تیا دا بوو بوخوای گهوره وه

سهریچی تبادا بوو بۆ پیغمبهری خوا ﴿﴾ ، ئه وهی سهریچی بیّت له حهقی خوای گه ورده داوای لیخوش بوونی بۆهیه ، وه سهریچیکردنش له ههقی پیغمبهری خوادا ﴿﴾ دهرویشتن بۆلای و داوای لیسوردن و لیخوشبوونیان لی ده کرد له بهرئه وهی ئه وان ههلهیان کردبوو له ههقی پیغمبهری خوادا ﴿﴾ .

ئهو بهلگهیهش له سه ر ئه وهی هه ر که سیك حوکوم بکات به جگه له وهی خوای گه وره دایبه زاندوو ئه وه تاغوته له فه رمایشته که ی

خوای گه وردا ﴿﴾ يُرِيدُونَ أَنْ يَتَحَاكَمُوا إِلَى الطَّاغُوتِ ﴿﴾ النساء: ۶۰

جا تاغوت ووتراره : بریتیه له شهیتان ، وه ووتراره ئه وه که سه که عبی کوری ئه شرفی یه هودییه ، وه ووتراره جادوو گه رو فالچییه کانن له بهرئه وهی له ناو عه ره بدا بۆه موو هۆزیک فالچییه ک هه بوو حوکمی له نیوانیاندا ده کرد ((به جگه له وهی خوای گه وره دایبه زاندوو بۆیه ووتراره فالچییه کانن – وه رگپر)) .

﴿﴾ الثالث : الذي يحكم بغير ما أنزل الله ، والدليل قوله تعالى ﴿﴾ وَمَنْ

لَمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ ﴿﴾ المائدة: ۴۴

سییه م: ئه وه که سه ی فه رمانروایی ده کات به جگه له وهی خوای گه وره دایبه زاندوو: وه بهلگهش خوای گه وره ده فه رمویت: ﴿﴾ هه ر که سیك

به وپه رتوک و به رنامه ی خوا نار دووبه تی حوکم و برپا ر نه دات ئه وانه له بیئا وه رانن ﴿﴾ .

رأفهی شیخ صالح الفوزان

خوای گه وره حوکمی دابه سه ریدا به بیئا وه رپوون ، وه ئه وه له کاتی که دا ئه گه ر به هه وهس و ئاره زوو حوکمی کرد به جگه له وهی خوای گه وره دایبه زاندوو ، و دادگا کانن والیکرد حوکم به جگه له وه بکه ن خوای گه وره دایبه زاندوو به یاسا دانراوه کانی دهستی مرۆف ، وه شه ریه تی لاداو کورتی کرده وه له سه ر به ته نها باری که سیه تی و هه رچی کی شه کانی نیوان خه لکی و نا کوکیه کانه له و کاته دا یاسا دانراوه که ی دهستی مرۆف حوکم ده کات ئه وه بیئا وه رپیه .

وه ده رده کریت له وه :

یه که م : هه ر که سیك حوکمی به جگه له وه کرد که خوای گه وره دایبه زاندوو به هۆی کۆششیک وه نه پییکا له کۆششه کهیدا و که سیکیش بوو له ئه هلی کۆشش و ئیجته هاد ئه وا له و کاته دا پادا شت وه رده گریت له سه ر کۆششه که ی و له هه له که شی ده بو ردریت .

دوو ه م : هه ر که سیك حوکمی به جگه له وه کرد که خوای گه وره دایبه زاندوو و ده ی شزانی ت که ئه و پیچه وانه ی کردوو به لام حوکمی پی کرد له به ر ئاره زوو به ک له نه فسی خۆیدا یان له به ر ده سته که وتنی مالیك یان له به ر به رتیلیك وه ئه و که سه با وه ری وایه که پیو یسته

حوکم بهوه بکریت کهخوای گهوره دایه زاندووه باوهری وایه
باوهری بهوهیه که نهو پیچهوانه‌ی شهرعی کردووه نهوائه و کهسه
تاوانبارو سهرپیچی کاره و خاوهنی تاوانی گهورهیه .

الرابع : الذي يدعي علم الغيب من دون الله ، والدليل قوله تعالى :

﴿ عَلِيمُ الْغَيْبِ فَلَا يُظْهَرُ عَلَىٰ غَيْبِهِ أَحَدًا ﴿٣٦﴾ إِلَّا مَن أَرَادَ مِن رَّسُولٍ فَإِنَّهُ

يَسْأَلُكَ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِن خَلْفِهِ رَصَدًا ﴿ الجن : ٢٦ - ٢٧

وقال تعالى ﴿ وَعِنْدَهُ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ لَا يُعَلِّمُهَا إِلَّا هُوَ وَيَعْلَمُ مَا فِي

الْبُرِّ وَالْبَحْرِ وَمَا تَسْقُطُ مِنَ رِزْقٍ إِلَّا يُعَلِّمُهَا وَلَا حَبَّةٌ فِي ظِلْمَةٍ

الْأَرْضِ وَلَا رَطْبٍ وَلَا يَابِسٍ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ ﴿٥٩﴾ الأنعام : ٥٩

چوارهم: نهو کهسه‌ی بانگه‌شهی زانینی نادیاره‌کان و نهییه‌کان ده‌کات
جگه له‌خوا نهوه تاغوته: وه‌به‌لگه‌ش خوای گهوره ده‌فهرمویت: ﴿نهو
زاته زانای نادیارو غه‌یه ، غه‌ییی خوئی بو‌هیچ که‌سیک ده‌رناخت و
ناشکراناکات، مه‌گهر بو‌په‌یامبه‌ریک که‌خوئی لئی رازی بیت، له‌وکاته‌دا
ناگاداری هه‌ندی له‌نه‌ییه‌کانی خوئی ده‌کات ، که‌واپوو غه‌یب زانین ته‌نها
تایبه‌ته به‌په‌روه‌ردگارمانه‌وه ئیتر هیچ که‌سیک په‌ی پی‌نابات، مه‌گهر
که‌سیک خاوهن خوئی جوان و شیرین و ملکه‌چ بو‌فهرمانه‌کانی خوا له
په‌یامبه‌ران وه‌کو عیسا ﷺ که‌گه‌له‌که‌ی خوئی به‌زور شت ناگادار ده‌کرد
که‌نه‌وان نه‌یان ده‌زانی، وه‌خودا له‌هموو لایه‌کی نهو پیغه‌مبه‌روه فریشته

بو‌پاسه‌وانی کردن و ناگاداری کردنی ده‌ره‌خسیتی تاله‌ده‌ست دریشی
کردنه سهری پاریزراو بیت: ﴿

وه‌خوای گه‌وره ده‌فهرمویت : ﴿کلیلی گشت گه‌نجینه‌کانی غه‌یب
ته‌نها لای خوایه‌وه ههر نه‌ویش بیان ده‌زانیت وه‌ته‌واوی کاره نادیاره‌کانیش
لای نهو ناشکراو دیارن، ههرچیش له‌وشکانی و ده‌ریاده‌یه نهو نه‌یزانی،
هیچ گه‌لا داریکیش بی ناگاداری نهو ناوه‌ریت، ههر دانه‌یه که‌له‌ناو
تاریکایی زه‌ویدا بیتو ههرچی ته‌رو ووشکیشه گشتی نه‌وانه له‌ناو
په‌رتوکیکی ناشکرادایه وه‌کو ((لوح محفوظ)) ﴿

رأفهی شیخ صالح الفوزان

نه‌وانه جادو‌گه‌رو فالچییه‌کانن هه‌ربویه نه‌وانه تاغوته‌کانن ، وه‌هیچ
کاتیک دروست نیه بو‌برینه‌وه‌ی کیسه‌کان چوون بۆلایان وه‌دروست
نیه چوون بۆلایان و پرسیارلیک‌کردنیان ، له‌به‌رته‌وه‌ی هه‌ندیک خه‌لک
ده‌روات بۆلایان نه‌گهر شتیکی لی وون بیت و پرسیاریان لی ده‌کات
ده‌باره‌ی نه‌وه‌ی لییان وون بووه و پرسیاریان لی ده‌کات کییه نه‌وه‌ی
جادووی لی‌کردووه یان پرسیاریان لی ده‌کات ده‌باره‌ی خیرانه‌که‌ی
نه‌گهر نه‌وان له‌وی نه‌بوون ، بارودۆخیان چۆنه یان ده‌باره‌ی ماله
وون بووه‌که‌ی پرسیاریان لی ده‌کات ، نهو که‌سه بی‌اوه‌ر ده‌بیت
نه‌گهر به‌راستیان بزانیته له‌به‌ر فه‌رمووده‌ی پیغه‌مبه‌ری خوا ﷺ
که‌ده‌فهرمویت ((من أتى كاهنا فصدقه بما يقول فقد كفر بما أنزل

علی محمد صلی الله علیه و سلم))^١ واته ((هدر که سیك بروت بۆلای فالجییهك و نهوی دهلیت بهراستی بزانیت نهوا بیگومان بیباوه ربووه بهوی دابه زیوته سهر موحه مه د صلی الله علیه و سلم)) وئه گهر بهراستی نه زانیت نهوا نهو که سه نویژی چل رۆژی لیوه ناگیریت^٩ تنها رۆیشتنی بۆلایان تاوانیکی گه ورهیه نویژی چل رۆژی لیوه ناگیریت وهك سزایهك بۆی له سهر رۆیشتنی بۆلای نهو جادوو گهرو فالجییهانه.

﴿ اِلَّا مَنْ ارْتَضَىٰ مِنْ رَسُوْلٍ ﴾ الجن: ٢٧ واته ﴿ مه گهر بۆ په یامبه ریک که خوی لی رازی بیټ ﴾ ئیتر نهو نیر دراو و په یامبه ره له فریشته بیټ یان له مروؤ بیټ نهوا خوی گهروه ناگاداری ده کاته وه له شتیك له غهیب له بهر بهر ژه وهندی بهنده کان ، وه تائه و ناگادار کردنه وهیه بیته موعجیزه یهك بۆ په یامبه ره که ، وه پاریزه ریکیش له گه ل په یامبه ره که دا ده بیټ.

خوی په روه ردگار زانستی غهیبی تاییهت و گشتی لایه ، تاییهت : کلیلی غهیبه نه م جوړه یان هیچ که سیك نایزانیټ نه فریشته یه کی بهر پۆی نریك له خوا وه نه پیغه مبه ریکی ره وانه کراو سه لامی خوی لی

^٩ سلسله الأحادیث الصحیحة - ٣٣٨٧.

^٩ بهم بهلگه یه : صحیح مسلم : ٥٩٥٧ - حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْمُثَنَّى الْعَنَزِيُّ حَدَّثَنَا يَحْيَى - يَعْنِي ابْنَ سَعِيدٍ - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ عَنْ نَافِعٍ عَنْ صَفِيَّةَ عَنْ بَعْضِ أَزْوَاجِ النَّبِيِّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - عَنِ النَّبِيِّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - قَالَ « مَنْ أَتَى عَرَأْفًا فَسَأَلَهُ عَنْ شَيْءٍ لَمْ يُقْبَلْ لَهُ صَلَاةٌ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً ».

﴿ إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَيُنزِلُ الْغَيْثَ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْأَرْحَامِ وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ مَّاذَا تَكْسِبُ غَدًا وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ بِأَيِّ أَرْضٍ تَمُوتُ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ

خَبِيرٌ ﴿٣٤﴾ لقمان: ٣٤ واته ﴿ بهراستی زانیاری هاتنی رۆژی قیامهت هه لای خوییه جگه لهو هیچ که سیك نازانی قیامهت که ی دیټ ، تنها نهویش باران نه بارینی له کاتی دیاریکراوی خویدا ، نهویش نه زانی چی له مند الدانه کاندایه ، هیچ که سیك نه چاکه کارو نه خراپه کار سه د له سه د نازانیټ سه بهینی چی ده کات له چاک و خراپ ، هیچ که سیش نازانی له کام سه رزه وی ده مریت واته کام جیگا ده بیته گوړو نارامگای ﴿ نهوه له عیلمی غه ییدا هیچ که سه هیچی له باره وه نازانیټ تنها خوی په روه ردگار نه بیټ ، ﴿ وَعِنْدَهُ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَا إِلَّا هُوَ ﴾ الأنعام: ٥٩ واته : ﴿ کلیلی گشت گه نجینه کانی غهیب تنها لای خوییه وه هه نهویش پیان ده زانیټ وه ته وای کاره نادیاره کانیش لای نهو ئاشکراو دیارن ﴾ ، ﴿ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ ﴾ الأنعام: ٥٩ واته : ﴿ هه رچیش له وشکانی و ده ریاده یه نهو نه زانی ﴿ نهوه زانستی گشتیه ، ﴿ وَمَا تَسْقُطُ مِنْ وَرَقَةٍ إِلَّا يَعْلَمُهَا وَلَا حَبَّةٌ فِي ظُلْمَتِ الْأَرْضِ وَلَا رَطْبٌ وَلَا يَابِسٌ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ

﴿٥٩﴾ الأنعام: ٥٩ واته : ﴿ هیچ گه ل داریکیش بی ناگاداری نهو

ناوهریټ، هەر دانەیه کە لە ناو تاریکایی زهویدا بێتو هەرچی تەرو ووشکیشه گشتی ئەوانه لە ناو پەرتوکیکی ئاشکرادایه وه کو ((لوخ محفوظ)) ئەو زانستی گشتگیری خوايه بۆهه موو شتیك ، وه له گەل عیلمی بههه موو شتیك ئەو شتانهشی نوسیوو له ((لوخ محفوظ)) دا ، سه ره تا زانیویه تی وه عیلمه که ی دهوری هه موو شتیکی داوه پاشان له ((لوخ محفوظ)) دا نوسیویوه تی .

.....
 ﴿ الخامس : الذي يُعبد من دون الله وهو راض بالعبادة ، والدليل قوله

تعالى : ﴿ وَمَنْ يَقُلْ مِنْهُمْ إِنِّي إِلَهٌ مِنْ دُونِهِ فَذَلِكَ نَجْزِيهِ جَهَنَّمَ ۚ

كَذَلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ ﴿٢٩﴾ الأنبياء: ٢٩

پێنجهم: ئەو کە سه ی ده په رستریټ جگه له خواو رازیشه به و په رستنه ی بۆی ده کریټ: وه به لگه ش خوا ی گه و ره ده فه رمویټ: ﴿ هه ر که سیك له وان له خو ی با یی بیو بلی: منیش خوا یه کم جگه له و ئەوه پادا شتی به دوژه خ ئە دهینه وه ، هه ر ئا وایش تو له و پادا شتی یا خیان و سته مکاران ده دهینه وه ﴾.

رأفی شیخ صالح الفوزان

به و قه ییدو به نده ﴿ رازیشه به و په رستنه ی بۆی ده کریټ ﴾ به لام ئەو کە سه ی ده په رستریټ جگه له خوا و رازی نیه به وه ی بۆی ده کریټ ئانه وه به تاغوت ناو نابریټ ، به وه فریشته کان و پیغه مبه ران سه لامی

خوایان لی بیټ و پیاوچاکان له وه ده رده چن پیاو بو تریټ تاغوت و ئەو ناوه یان لی بیریټ ، دوسته چاکه کانی خوا ی گه و ره نا چنه ناو بازنه ی تاغوته کانه وه له به رئه وه ی ئەوانه به وه رازی نه بوون به لکو له ژیا نیاندا ریگریان له وه کردوو قه ده غه یان کردوو ، وه ئەوه کاتیك روویدا وه که مردوون و دیار نه ماون له ناو خه لکدا ((واته تاله ژیا نندا بوون بو خویان دژی هه تی ئەوه یان کردوو وه کو شیخ عبدالقادی گه یلانی ره هه تی خوا ی لی بیټ له داوی مردنی تایی ستاش خه لکانیکی گیلو نه فام کردویانه به خوا و ده په رستن و ده چنه سه رگۆ ره که ی و داوی لی ده کەن که فریا یان بکه ویټ و پیویستیه کانی روژانه یان بو داین بکات ئالم کاته دا شیخ عبدالقادر ره هه تی خوا ی لی بیټ ناو نابریټ تاغوت چونکه به ریه له و شته ی مرو شه گیله کان بۆی ئە نجام ده دن خوا ی په روه ردگار به دوور مان بگریټ له و گومرایانه له دونیا و دوا روژدا ئامین یا الله – وه رگیټ)) .

.....
 ﴿ واعلم أن الإنسان ما یصیر مؤمنا بالله إلا بالكفر بالطاغوت ،

والدلیل قوله تعالى : ﴿ فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنْ بِاللَّهِ فَقَدِ

اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ لَا انفصام لها والله سميع عليم ﴿٢٥٦﴾ البقرة: ٢٥٦ ،

الرشد : دین محمد صلی الله علیه وآله وسلم ، والغی : دین ابي جهل ،

والعروة الوثقی : شهادة أن لا إله إلا الله ، وهي متضمنة للنفي

والإثبات ، تنفي جميع أنواع العبادة عن غير الله ، وثبت جميع أنواع العبادة كلها لله وحده لا شريك له .

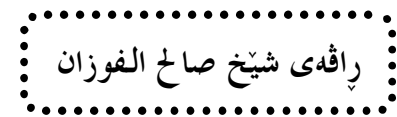
وهبزانه كه مرؤف نايبت به باوره دار به خوا تا بياوه ر نه بيٲ به تاغوت :

وه به لگهش خواى گه وره ده فمرمويٲ : ﴿ فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمَرْ

بِاللَّهِ فَقَدْ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ لَا انفِصَامَ لَهَا وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴾ البقرة: ٢٥٦

واته : ﴿ جاهر كه سيك باوه رى به تاغوت نه بيٲ و باوه رى به خوا هينا نه وه بى گومان ده ستى به هو كار يكي پته و قايمه وه گرتوه كه هه رگيز هه لئاوه شيٲ و پسان و پچرانيشى بو نيه وه خواى گه ورهش بيسهرو زانايه .

رپنمويى ثاني ((مر)) ه ﴿ ، وه گومرايى ثاني نه بى جههله ، وه پته تى پته و شايه تى دانه كه هيچ په رستراويك نيه شايه نى په رستن بيٲ به هه ق جگه له الله نه بيٲ ، كه نه ويش خوئى له لادان و جيگير كردندا ده بينيٲه وه ، هه موو جوړه په رستنه كان كه بو جگه له خوا نه انجام ده دريٲ لاده دات ، وه هه موو په رستنه كان جيگير ده كات كه ده بيٲ ته نها بو خواى بى هاوه ل و هاوتا نه انجام بدريٲ كه هيچ هاوبه شيكى نيه .

وه پته تى پته و برتيه له وهى كه هيچ په رستراويك نيه شايه نى په رستن بيٲ به هه ق جگه له الله نه بيٲ ، ناوده بريٲ به پته تى پته و ، وه ناوده بريٲ به ووشه تى ته قوا ، وه ناوده بريٲ به ووشه تى ئيخلاص و دلسوئى .

﴿ قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَيِّ ﴾ البقرة: ٢٥٦ واته ﴿ بيگومان رپنومايى

له گومرايى جيا بو ته وه و ئاشكراو دياره هه موو كهس هه ستى بيٲه كات ﴿ رپنمويى چيهه ؟ برتيه له ثاني ((مر)) ﴿ وه ثاني هه موو بيٲه مبه ران سه لامى خواى په روه رديگار له هه موويان بيٲ ، نه وه برتيه له رپنمويى ، وه گومرايى : دينى نه بو جههله وه دينى هه موو بيا وه رانه ، به لام زيگرو يادى ((لا اله الا الله - هيچ په رستراويك نيه شايه نى په رستن بيٲ به هه ق جگه له الله نه بيٲ)) كه نه ويش لادان و جيگير كردنى له خوئى گرتوه ، نه فيه كه - لادانه كه له ووته كه يدا برتيه له ((لا اله)) وه جيگير كردن و ئيٲاته كه له ووته كه يدا برتيه له ((لا اله)) .

هه موو جوړه په رستنه كان كه بو جگه له خوا نه انجام ده دريٲ لاده دات ، وه هه موو په رستنه كان جيگير ده كات له دونياو دواړوژدا كه ده بيٲ ته نها بو خواى بى هاوه ل و هاوتا نه انجام بدريٲ كه هيچ هاوبه شيكى نيه . نه وه برتيه له واتاي شهادة ان لا اله الا الله - شايه تى دانه كه هيچ په رستراويك نيه شايه نى په رستن بيٲ به هه ق جگه له الله نه بيٲ .

نه و ووشه تى په رستش لاده دات له وهى بو جگه له خواى گه وره نه انجام بدريٲ و به ته نها جيگيرى ده كات بو خواى گه وره ، له به رنه وهى مافى

خواى گه وره يه ﴿ وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ ﴾ ﴿٥٦﴾

الذاريات: ٥٦ واته ﴿ من جنو كه و مرؤقم دروست نه كردوه ته نها بو په رستنى خوٲ نه بيٲ ﴿ جابويه په رستن به ته نها مافى خوايه ، له په رستندا

که فرمان بیّت بو یارمهتی دانی هه ژاریک بیّت یا خود بو روونکردنه وهی چاکه یهک بیّت ، یا خود بۆلابردنی نا کوکی نیوان خهلکی بیّت ﴿ نه گهر ریکه وتن و ناشته وایه که دادپهروه رانه بو هه و او ئاره زووی تیادا نه بو له گهل هیچ که سیک ، وه په زامه ندی هه ردوولای نا کوکی تیادا بو نه وه شتیکی باشه و هیچ خرابیه کی تیادا نه ، به لام نه گهر نه وان په یوه ست بوون به و یاساو ریسا نه فامیانه وه ، په یوه ستن پیوهی و دیکه نه هوی برینه وهی کی شه و نا کوکیه کانیان نه وه یه که بریتیه له تاغوت .

پرسیار : خوا پاداشتت بداته وه ، ئایه پیویسته رق بوون له وانیهی تاوانه گه وره کان نه نجام ده دن ، نه گهر چیش له خزمی نریک بن ؟

وه لام : خوی گه وره ده فهرمویت ﴿ لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ يُوَادُّونَ مَنْ حَادَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَوْ كَانُوا آبَاءَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ ﴾ المجادلة: ۲۲

واته: ﴿هیچ کومه لیک نابینیت که باوه ری به خوا به پرۆزه کهی تر هه بیّت دوستایه تی نه وانه بکه ن دزایه تی خواو پیغه مبه ره کهی ﷺ ده کهن ، هه رچه نده نه وانه باوکیان بن ﴿ . ئایه هه یه له باوک نریمت بیّت ؟ وه هه یه له باوک و کور نریکت بیّت ، نه گهر هاتوو دوژمنی خوا بن ته به رایان لیبکه نه گهر چی باو کیشیت بیّت .

پرسیار : خوا پاداشتت بداته وه ، ئایه قسهی هه ندیک که ده لئین : ((سوپاس بوئه و خوییهی که سوپاسی جگه له و نا کریت له کاتی ناره حه تیدا)) ئایه نه و دو عایه دروسته ؟

وه لام : هیچ نه صلیک بوئه وه نازانم به لام بلیت : سوپاس بوخوا له سه ره هه موو حالیک ، به لام سوپاسی جگه له و نه کریت له کاتی ناره حه تیدا ، من هیچ نه صل و بنچینه یهک بوئه وه نازانم وه نه گهر چیش له سه ره زاری هه ندیک خهلک بلاوه و به کاری ده هین .

پرسیار : کین نه وانیهی صوفین ، ؟ وه ئایه نه وان ئیستا بوونیان هه یه ؟

وه لام : بنچینهی صوفیه کان خوییه رسته کانن نه وانیهی کوششیان کردوو له په رستش و دونیا نه ویستیدا ، بنچینه یان دونیا نه ویستانن نه وانیهی کوشش ده کهن له په رستن و دونیا نه ویستی و دوور که وتنه وه له دونیا ، نه وه له سه ره تادا به و شیوه یه بوون ، نه وانه له سه ره تادا له سه ره سه قامگیرو له سه ره ریگه راسته که بوون ، به لام کاره که یان و دابرا ندنه که یان و دابرا ندنیکی توند نه وه کاریکی باش نیه و سوپاس نه کراوه ، هه ره له سه ره تاوه له هه موو روویه که وه سوپاس نه کراوو ، به لام له گهل نه وه شدا شیرک و هاوه ل بوخوا دانانیان نه بوو ، روچوو نیان نه بوو ، به لام به تیپه پر بوونی کات صوفیگه ریته تی گورانی به سه ردا هات تا نه وهی هاوبه ش بوخوا په ییدا کردنی تی که لاو بوو ، وه بیباوه ری تی که لاو بوو تاوایان لیهات باوه ریان ابوو نه و که سه ی خواناسه ((لای صوفیه کان - وه رگیپر)) که خوی ناسیوه

گه‌یشتوو به‌خوا و پیوستی به‌شوینکه‌وتنه پیغمبهر ﷺ نیه و راسته‌و خو له‌خواوه شت و ه‌رده‌گریت ، وه فەرمانیان پیده‌کات و قه‌ده‌غدیان لیده‌کات و ئەوانیش ((شوینکه‌وته‌کانیان - وه‌گریپ)) گوپ‌رایه‌لی ده‌که‌ن .

وه‌ده‌لین : ده‌رویش و صوفی له‌گه‌ل شیخه‌که‌یدا وه‌کو مردوو وایه له‌به‌رده‌ستی مردوو شورد (چۆن مردوو شور به‌ئاره‌زووی خوئی و چۆن بیه‌وئیت مردوو ده‌شوات ئابه‌و شیوه‌یه شیخی صوفی به‌رده‌سته‌کانی به‌کار ده‌هینیت بۆ‌هه‌رشتیک بیه‌وئیت - وه‌گریپ)) هیچ کاتیک له‌هیچ شتیکدا به‌ره‌لستی ناکات ، ئەوه‌ی پئی بلی شت و فەرمانی پئی بکات لئی و ه‌رده‌گریت ، صوفیگه‌ریه‌تی تا ئەو راده‌ گۆرانکاری به‌سه‌ردا هات و ئەوه‌ش بیگومان بیباوه‌رییه والعیاذ بالله ، به‌لکو به‌وه‌وه نه‌وه‌ستا په‌ره‌ی سه‌ند بۆ قسه‌ی ((یه‌کگرتنی وجود)) ((مه‌به‌ست به‌و ووتیه ئەوه‌یه : ئەوه‌ی له‌بووندا هه‌یه هه‌مووی بووه به‌یه‌ک واته‌خوا هه‌موو شتیکه‌و هه‌موو شتیکیش خواجه - وه‌گریپ))

به‌وه‌ی گه‌ردوون هه‌ره‌ه‌مووی خواجه هیچ دابه‌شبوونیک نیه تیایدا وه‌ئه‌وه‌ی که‌ده‌لئیت : له‌ناو گه‌ردوندا دروستکارو دروستکارو هه‌یه ئەوا موشریک و هاوبه‌ش په‌یدا‌کاره ، وه‌یه‌کخواناسی ((لای ئەوان)) ئەوه‌یه باوه‌رت و ابیت که‌گه‌ردوون هه‌مووی خواجه ، وه‌ئه‌وه‌ی که‌ هه‌ر که‌سیک هه‌ر شتیک به‌رستیت ئەوه بیگومان خوای په‌رستوو ، ئەوانه‌ی بت ده‌په‌رستن ، وه‌ئه‌وانه‌ی دارو به‌رد ده‌په‌رستن ئەوانه

هه‌موویان خوا ده‌په‌رستن ، له‌به‌رئه‌وه‌ی شتیک ده‌په‌رستن به‌شتیکه له‌گه‌ردوون ، به‌رنامه‌ی صوفیگه‌ریه‌تی بۆئه‌وه په‌ره‌ی سه‌ندوو و گه‌شه‌ی کردوو په‌نا به‌خوای گه‌وره‌له‌لای ((ئین و عه‌ره‌بی و حه‌لاج و ته‌لمه‌سانی و ئین و سه‌بعین وه‌جگه له‌وانه‌ش له‌تاغوته‌کانیان)) صوفیگه‌ریه‌تی گه‌یشتوو ته‌راده‌یه‌کی ئاوا له‌بیباوه‌ری قیژه‌ون و خراپه‌کاری .

صوفیگه‌ریه‌تی له‌ئیستا زۆربه‌ی په‌رستنه‌کانیان بووه‌ته بیدعه‌و شتیکی دروستی تیادا نیه ، له‌سه‌ر بیدعه‌و خورافه‌ت ده‌رۆن ، ئەوه‌ی گه‌وره‌کانیان فەرمانیان پیده‌که‌ن ئەوا ئەوان ئەوه‌ ده‌که‌ن ، نالین : پیوسته ئیمه‌شوین پیغمبهر ﷺ بکه‌وین ، ده‌لین پیغمبهر ﷺ بۆنه‌خوینده‌واره‌کانه ، به‌لام ئیمه ((صوفییه‌کان)) شوین تایبه‌ته‌کان ده‌که‌وین ((مه‌به‌ستیان شیخه‌کانیانه - وه‌گریپ)) .

هه‌یانه‌ده‌لئیت : ئەگه‌ر ئەو بگاته‌ئاستیک له‌شاره‌زایی ئیتر هیچ ته‌کلیفیکی له‌سه‌ر نامینیت ، نه‌نویژوو نه‌رۆژوو نه‌حه‌جی له‌سه‌ر نامینیت ، له‌به‌رئه‌وه‌ی گه‌یشتوو به‌وه‌ی ویستویه‌تی و هیچ شتیکی قه‌ده‌غه‌کراوی له‌سه‌ر نه‌ماوه ، زینای له‌سه‌ر حه‌رام نیه ، وه‌نیربازی له‌سه‌ر حه‌رام نیه ، له‌به‌رئه‌وه‌ی ته‌کلیفی له‌سه‌ر نه‌ماوه و بیگومان گه‌یشتوو به‌خوا ، ئایه‌دوای ئەو کوفره‌کوفر هه‌یه !؟ په‌نا به‌خوا ، ئەوه‌ئو په‌ری کوفر و بیباوه‌رییه ، وه‌باوه‌ریان وایه که‌شیخه‌کانیان توانای هه‌لسوران‌دنیا هه‌یه له‌گه‌ردووندا ، شیخی رپچکه‌کان

دهستیان ههیه لهههله سوراندنی گهردوندا ، زیندوو ده که نه وه و دمرینن و ده به خشن و ده یگر نه وه و نادیده ن ، نه وه یه صوفیگه ریه تی و نه وه یه که صوفیگه ریه تی پیگه یشتوو ه .

وه گومریش بهو شیوه یه له سه ره تاوه بهو شیوه یه و به نیه تیکی چاکه وه ده ست پیده کات ، پاشان په ره ده سینیت و گه شه ده کات تائه وه ی سه ره ده کات و ده ره ده چیت بو کۆتاییه کی بو گهن و ناشیرین ، نهو دونیا نه ویستیه یان له کاتیکدا پیچه وانه بو له گهل ریگه و ریپازی پیغه مبه ر ﴿﴾ په ره ی سه ند بو نه و ئاسته ، به لام نه وانه ی له په رسته کانیا ندا ده ستیان گرت به وه ی پیغه مبه ر ﴿﴾ هینای سوپاس بو خوا هیچ شتیکیان لی نه گۆراوه و هیچ سه ری پیچییه کیشیان لی روونه داوه ، له به ره نه وه ی نه وانه له سه ر ریگه راسته که ده رۆن ، به لام نه وه ی له سه ر ریگه ی بیدعه و داهینراوه کان ده روات نه وه یه کۆتاییه که ی په نا به خوا ی گه وره .

پرسیار : خوا پاداشتتانا بداته وه ، جیاوازی چییه له نیوان که سینکدا حوکمی خوا ی گه وره ی گۆرپوه له گهل که سینکدا حوکم به جگه له وه ده کات خوا ی گه وره دایبه زاندوو ه ؟

وه لام : هه موویان یه کسانه ، به لام نه وه له ره ووی به پیس و خراب باسکردنیه تی ، له به ره نه وه ی نه گه ر حوکمی کرد به جگه له وه ی خوا ی گه وره دایبه زاندوو ه نه وای بیگومان حوکمی خوا ی گه وره ی گۆرپوه ، وه نه گه ر حوکمی کرد به جگه له وه ی خوا ی گه وره

دایبه زاندوو ه نه وای نه و که سه سه سته مکاره ، له به ره نه وه ی دادپه ره وه ی له حوکمی خوا ی گه وره دایه ، وه سته میس له غهیری حوکمی خوا ی گه وره دایه جلّ و علا .

پرسیار : خوا پاداشتتانا بداته وه ، نه گه ر موسلمان گرنگی بدات به روکنه کان و زیکره کان و دوور که وته وه له شته خراب و نابه جیکان ((زیناو دزی و عاره ق خوار دنه وه و پیاو کوشتن و نه و جو ره شتانه که هه موویان کاری نابه جی و ناشیرینن - وه رگپر)) و هو کاره کانی هاوبه شی بو خوا دانان ، به لام گیرۆده بو وه به سه یر کردنی حه رامکاره کان و گوینگرتن بو گۆرانی و موسیقا ؟

وه لام : نه مانه تاوانی گه وره ن ، سه یر کردنی نه وه ی خوا ی گه وره قه ده غه ی کردوو ه ، و گوینگرتن بو نه وه ی خوا ی گه وره قه ده غه ی کردوو ه ، به لام کردنی نه و کارانه ده ری ناکات له دین و به سه ری پیچیکارو بکه ری تاوانی گه وره داده نریت ، خو نه گه ر ته وبه ی کردو گه راپه وه بو لای خوا ی گه وره خوا ی گه وره ش ته وبه ی لی وهرده گریت و لی خوش ده بیت .

پرسیار : پرسیاریک له عبدالله وه له یه مهن ، ده لیت : ((إِنَّ الرُّقَى وَالْتَّمَائِمَ وَالْتَّوَلَةَ شِرْكٌ))^{۱۲} نه و فه رمووده یه ، ((الْتَّمَائِمَ وَالْتَّوَلَةَ)) چی یه ؟ خوا ی گه وره پاداشتتانا بداته وه .

^{۱۲} حدیث صحیح - سنن أبي داود ۳۸۸۵ ، قال إمامنا الشيخ الألباني حديث صحيح.

وهَلَام : پیغمبره‌ری خوا ﴿ ده‌فرمویت ((إِنَّ الرُّقَى وَالتَّمَائِمَ وَالتَّوَلَّاةَ شِرْكَ)) واته ((به‌راستی نوشته‌ی ناشهرعی و چاوه‌زارو ئه‌و شته‌ی که‌ده‌کریت بُوْ خُوْ خُوْشه‌ویستکردنی ئافره‌ت لای پیانو و به‌پیچه‌وانه‌شه‌وه هموو ئه‌وانه شیرک و هاوبه‌ش دانان بُوْخوای گه‌وره)) ، الرُّقَى مه‌به‌ست پیی نوشته‌ی سهرده‌می نه‌فامیه که‌دوعاو نزای بُوْ جگه له‌خوای گه‌وره‌ی تیادا بوو ، وه‌داوای فریاکه‌وتن له‌جنوْ که‌و شه‌یتانه‌کان و جگه له‌وه‌ش ، ئه‌مه شهریک بُوْخو دانانه‌و حهرامه ، له‌به‌رئه‌وه‌ی دوعای له‌غیری خوا تیایه ، به‌لام نوشته‌یه‌ک که‌له قورئان بیٔ ، یان له‌دوعا شهرعیه‌کان بیٔ ئه‌وه هیچ ناشهرعییه‌کی تیادا نیه‌و قه‌یناکه .

وه ((التَّمَائِمَ)) بریتیه له‌وه‌ی هه‌لده‌واسریت ، ((التَّمَائِمَ)) هموو ئه‌و شتانه‌یه که هه‌لده‌واسریت به‌لاشه‌کاندا یان به‌سه‌ر شوینکاره‌کاندا یان به‌سه‌ر سه‌یاره‌کاندا به‌مه‌به‌ستی خو‌پاراستن له‌چاو به‌گومانی خو‌یان ، جا هه‌لیده‌واسن به‌سه‌ر لاشه‌یاندا یان به‌سه‌ر شتومه‌ک و که‌لو په‌له‌کانیاندا به‌گومانی خو‌یان به‌و نوشته‌یه له‌چاوی پیس ده‌پاریژن ، ئاه‌و جوْره قه‌ده‌غهی لی‌کراوه له‌شهرعدا له‌به‌رئه‌وه‌ی شهریک بُوْخوادانانه هه‌روه‌کو پیغمبره‌ری خوا ﴿ ده‌فرمویت ((إِنَّ الرُّقَى وَالتَّمَائِمَ وَالتَّوَلَّاةَ شِرْكَ)) واته ((به‌راستی نوشته‌ی ناشهرعی و چاوه‌زارو ئه‌و شته‌ی که‌ده‌کریت بُوْ خُوْ خُوْشه‌ویستکردنی ئافره‌ت لای پیانو و به‌پیچه‌وانه‌شه‌وه هموو ئه‌وانه

شیرک و هاوبه‌ش دانان بُوْخوای گه‌وره)) له‌به‌رئه‌وه‌ی پشت به‌ستنی تیادایه به‌جگه له‌خوای په‌روه‌ردگار له‌هه‌لگرتنی نار‌ه‌حتی یان دوورخسته‌وه‌ی ، ئه‌وه بریتیه له‌ شهریک بُوْخوادانان هه‌روه‌کو پیغمبره‌ری خوا ﴿ ئه‌و ناوه‌ی لیئا .

وه ((التَّوَلَّاةَ)) شتیکه دروستی ده‌که‌ن به‌گومانی خو‌یان ده‌بیٔ هُوْی خوْشه‌ویست کردنی ژن لای می‌رده‌که‌ی ، یان خوْشه‌ویست کردنی می‌رد لای ژنه‌که‌ی و ئه‌وه‌ش له‌کرداری جادوو‌گه‌رانه هه‌روه‌کو خوای گه‌وره ده‌فرمویت ﴿ فَيَتَعَلَّمُونَ مِنْهُمَا ﴾ البقرة: ۱۰۲ واته ﴿ لیئانه‌وه فی‌ری سی‌حرو جادوو ده‌بوون ﴾ واته‌ی ئه‌وه‌نیه له‌جادوو‌گه‌ره‌کانه‌وه فی‌ری جادوو بو‌ویٔن ﴿ مَا يُفَرِّقُونَ بِهِ بَيْنَ الْمَرْءِ وَرَوْحِهِ ﴾ البقرة: ۱۰۲ واته ﴿ ئه‌وه‌ی که‌بتوانن ژن و می‌رد له‌یه‌ک بکه‌ن ﴾ ئه‌مه‌یه بریتیه له ((التَّوَلَّاةَ)) .

سُبْحَانَ اللَّهِ ، وَبِحَمْدِهِ ، سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ ، أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوبُ إِلَيْكَ

براتان

ٲاكز جليل كريم ﴿ كُوْخِلَانِي ﴾

سليمانی

سی شه‌مه - ۲۰ - ۴ - ۱۴۳۳

۲۰۱۲-۳-۱۳